Financiranje projekata u općini Semeljci sredstvima europskih fondova

Numanović, Filip

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:129:708649

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications

zir.nsk.hr

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Specijalistički diplomski stručni studij
Projektni menadžment

FILIP NUMANOVIĆ

FINANCIRANJE PROJEKATA U OPĆINI SEMELJCI SREDSTVIMA EUROPSKIH FONDOVA

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2020. Godine

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Specijalistički diplomski stručni studij
Projektni menadžment

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

FINANCIRANJE PROJEKATA U OPĆINI SEMELJCI SREDSTVIMA EUROPSKIH FONDOVA

Mentorica:
Barbara Franić, univ.spec.oec
Naziv kolegija: MENADŽMENT EU PROJEKATA

Apsolvent:
Filip Numanović
JMBAG:
0234045297

Sadržaj

SAŽETAK 4
Title in English 5
ABSTRACT 5
1. UVOD 6
1.1. Predmet i cilj rada 6
1.2. Struktura rada i izvor podataka 6
1.3. Istraživačke hipoteze 7
2. OPĆINA SEMELJCI 8
2.1. Opći podaci o Općini Semeljci 8
2.2. Područja djelovanja Općine 9
2.3. Statistički podaci 10
3. EU FONDOVI 14
3.1. Sredstva predpristupne pomoći 14
3.2. Strukturni fondovi 16
3.3. Instrumenti europske politike 19
4. PROJEKTI OPĆINE SEMELJCI 21
4.1. Projekti financirani iz pred pristupnih fondova 21
4.1.1. „Rekonstrukcija ceste u Korint“ 21
4.1.2. „Rekonstrukcija ceste u Semeljcima“ 22
4.2. Projekti financirani iz fonda konkurentnost i kohezija 23
4.2.1. „Sanacija odlagališta ADA u Koritni“ 23
4.2.2. „Sanacija odlagališta neopasnog otpada Stara Ciglana u Semeljcima“ 23
4.2.3. „Nabava kanti za razvrstavanje smeća“ 24
4.2.4. „Punionica za električna vozila u Semeljcima“ 24
4.2.5. „Energetska obnova zgrade društvenog doma u Kešincima“ 25
4.3. Projekti financirani iz europskog socijalnog fonda 26
4.3.1. „Pomozi i razveseli“ 26
4.3.2. „Pomozi i razveseli u svojoj zajednici“ 27
4.3.3. „Pruži mi ruku-idemo zajedno“ 28
4.3.4.“ Korak dalje“ 29
4.4. Projekti financirani iz fonda za ruralni razvoj 29
4.4.1. „Rekonstrukcija nerazvrstane ceste prema odlagalištu otpada u Korint“ 29

4.4.2. . Izrada Strategije razvoja turizma 2017.-2022. 30
4.4.3. Projekt izgradnje i opremanja Dječjeg vrtića u Semeljcima 31
5. UTJECAJ PROVEDENIH PROJEKATA NA RAZVOJ OPĆINE 32
5.1. Učinci projekta „Rekonstrukcija ceste u Koritni“ 32
5.2. Učinci projekta „Rekonstrukcija ceste u Semeljcima“ 32
5.3. Učinci projekta „Sanacija odlagališta ADA u Koritni“ 33
5.4. Učinci projekta „Sanacija odlagališta neopasnog otpada Stara Ciglana u Semeljcima“ 33
5.5. Učinci projekta „Nabava Kanti za razvrstavanje smeća“ 34
5.6. Učinci projekta „ Punionica za električna vozila u Semeljcima“ 34
5.7. Učinci projekta „ Energetska obnova zgrade društvenog doma u Kešincima“ 35
5.8. Učinci projekta „Pomozi i razveseli“ 35
5.9. Učinci projekta „ Pomozi i razveseli u svojoj zajednici“ 36
5.10. Učinci projekta „Pruži mi ruku-idemo zajedno“ 36
5.11. Učinci projekta „Korak dalje“ 37
5.12. Učinci projekta „Rekonstrukcija nerazvrstane ceste prema odlagalištu otpada u Koritni“ 37
5.13. Učinci projekta „Izrada Strategije razvoja turizma 2017.-2022.“ 37
5.14. Učinci projekta „Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića u Semeljcima“ 38
6. ANALIZA UČINAKA SVIH PROJEKATA NA RAZVOJ OPĆINE SEMELJCI I TESTIRANJE HIPOTEZA 39
6.1. Analiza učinaka svih projekata na razvoj Općine Semeljci 39
6.2. Testiranje hipoteza 44
7. ZAKLJUČAK 46
POPIS LITERATURE: abecedno 47
POPIS SLIKA,TABLICA I GRAFIKONA 50
ŽIVOTOPIS 51

SAŽETAK

Ulazak Republike Hrvatske u Europsku Uniju značajno je utjecao na gospodarski razvoj zemlje i donio mnoge promjene u funkcioniranju kako države tako i jedinica lokalne samouprave. Kao područje od posebnog interesa za ulaganja u razvoj istaknula se poljoprivreda i ulaganja u ruralna područja.

U ovom radu analizirana su ulaganja u Općinu Semeljci financirana novcem iz EU fondova od 2014. - 2019. godine. Temeljem korištenja podataka Općine Semeljci o projektima prijavljenim na razne natječaje, a koji su financirani iz EU fondova, uspoređeni su parametri razvoja Općine prije 2014. godine i u 2019. godini.

Provedena analiza pokazuje pozitivne pomake u raznim područjima razvoja Općine. Ipak se, pojedine negativne trendove, uzrokovane ulaskom Republike Hrvatske u Europsku Uniju, gdje se posebno misli na otvaranje tržišta rada i iseljavanje mahom mladog stanovništva, ulaganje EU novca u ruralna područja Republike Hrvatske, nije moglo zaustaviti.

Općina Semeljci prepoznala je važnost i dobrobiti koje donose sredstva iz EU fondova kroz ulaganja u razvoj Općine u svakom smislu. Općina kontinuirano ulaže u obrazovanje i usavršavanje svojih djelatnika na tom području te joj slijede daljnje aktivnosti s ciljem što boljeg iskorištenja EU fondova te što učinkovitijeg, kvalitetnijeg i racionalnijeg upravljanja financijskim resursima koje ima na raspolaganju. Ipak krajnji cilj svih aktivnosti je zaustavljanje trenda iseljavanja mladih s područja Općine.

KLJUČNE RIJEČI: Eu fondovi , ruralno područje, Općina Semeljci, razvoj

Title in English**: FINANCING OF PROJECTS IN THE MUNICIPALITY OF SEMELJCI WITH EU FUNDS**

ABSTRACT

The accession of the Republic of Croatia to the European Union significantly affected the economic development of the country, brought many changes in functioning entire state and local self-government units. Agriculture and investments in rural areas were highlighted as areas of special interest for development investments.

This paper work analyses investments financed with money from EU funds from 2014 - 2019. Based on the use of data from the Municipality of Semeljci on projects submitted to various tenders, which are financed from EU funds, the parameters of the development of the Municipality before 2014 and in 2019 were compared.

The conducted analysis shows positive changes in various areas of development of the Municipality. However, some negative trends, caused by the accesion of the Republic of Croatia to the European Union, where the opening of the abor market and emigration of mostly young people, the investment of EU money in rural areas of the Republic of Croatia, could not stop.

The Municipality of Semeljci has recognized the importance and benefits of investing in the development of the Municipality in every sense and the use of money from EU funds and is investing in the education and training its employees in this area. Therefore, the Municipality of Semeljci is facing further activities with the aim of making better use of EU funds and more efficient, high-quality and rational management of the financial resources at its disposal. However, the ultimate goal of all activities is to stop the trend of emigration of young people from the area of the Municipality.

KEY WORDS: EU funds, rural area, Municipality of Semeljci, development

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet ovog rada je analiza ugovorenih i provedenih projekata financiranih sredstvima Europskih fondova u razdoblju od 2014. do 2019. godine te utjecaj provedbe istih na razvoj općine Semeljci.

Cilj rada je utvrditi konkretne pomake u kvaliteti života u Općini Semeljci, analizirati ciljeve projekata, njihovo ostvarenje te utvrditi utjecaj EU fondova na razvoj Općine. Analiza Strategije razvoja Općine Semeljci 2015.-2020. godine kao dokumenta sa definiranim ciljevima, biti će polazna točka kod utvrđivanja konkretnog pomaka u razvoju Općine.

Strategija se izrađuje s analizom postojeće situacije u državi, identifikacijom razvojnih potreba i problema, lokalnih i regionalnih kapaciteta,predviđenih sredstava EU-a i dodatnih izvora financijskih sredstava (Vele, 2015.: 53). Za utvrđivanje utjecaja realizacije projekata, financiranih iz EU fondova na sveukupni razvoj Općine Semeljci te formiranje Strategije razvoja za naredno razdoblje, nužno je i važno analizirati provedene i ugovorene projekte te njihov utjecaj na ostvarenje ciljeva zadanih postojećom Strategijom razvoja Općine Semeljci 2016.-2020. godine.

1.2. Struktura rada i izvor podataka

U prvom djelu rada bit će prikazana analiza postojeće situacije u Općini Semeljci. Bit će obrađene karakteristike prostora, obrazovna struktura i gospodarski te kulturni i okolišni pokazatelji. Za analizu u prvom djelu rada koristit će se statistički podaci dostupni na internetskim stranicama Općine Semeljci kao i podaci iz Strategije razvoja Općine Semeljci 2016.-2020. godine. U radu su korišteni i sekundarni izvori prikupljeni isključivo u statističke svrhe.

U nastavku rada dan je pregled raspoloživih EU fondova i natječaja koji su korišteni od strane Općine Semeljci. U dijelu pregleda raspoloživih EU fondova bit će prikazane karakteristike pojedinih fondova i mjera kroz zakonodavni okvir kojim je cjelokupan sustav uređen te ustanove i institucije koje su izdavatelji natječaja kao i potporne institucije. U ovom djelu bit će korišteni znanstveni radovi kao izvor informacija, službene objave natječaja i Zakoni i pravilnici te službene internet stranice izdavatelja natječaja.

Rad je osmišljen i kao prikaz realiziranih projekta, pa u nastavku slijedi detaljna analiza prijavljenih i provedenih projekata na području Općine Semeljci. Analiza će sadržavati detaljan opis projekta, vrstu projekta, definirati će se problemi koji se žele riješiti, tko su dionici projekta te financijski aspekt svakog projekta. Izvor podataka za analize su provedeni i prijavljeni projekti koji su dani na raspolaganje od strane Općine Semeljci.

Nakon toga pristupljeno je analizi učinaka pojedinog projekta ovisno o području provedbe sa konkretnim rezultatima i ostvarenim ciljevima za što su se koristili podaci Izvješća projekata kao i vlastito istraživanje. U pretposljednjem dijelu rada objedinjeni su učinci provedenih

projekata te stavljeni u korelaciju sa ciljevima strategije razvoja Općine Semeljci 2016.-2020. godine nakon čega slijedi zaključak rada.

1.3. Istraživačke hipoteze

U radu su postavljene tri hipoteze s ciljem donošenja zaključka o obrađenoj temi.

Hipoteza 1: Iskorištenje EU fondova u Općini Semeljci je zadovoljavajuće.

Hipoteza 2: Korištenje EU fondova pozitivno utječe na razvoj Općine Semeljci.

Hipoteza 3: Razvoj Općine Semeljci i korištenje EU fondova nije utjecalo na smanjenje iseljavanja mladih iz Općine Semeljci.

2. OPĆINA SEMELJCI

2.1. Opći podaci o Općini Semeljci

Semeljci su mjesto u Osječko – baranjskoj županiji. Prema popisu stanovništva iz 2011. Općina Semeljci ima 4 362 stanovnika, od toga Semeljci 1285. Općina Semeljci nalazi se u jugoistočnom dijelu Županije a njena površina iznosi 102 km², što čini 2,45 % od ukupne površine županije. Općina obuhvaća pet naselja: Kešinci, Koritna, Mrzovići, Smeljci i Vrbica a administrativno sjedište Općine nalazi se u Semeljcima.[1] Općina Semeljci na istoku graniči s općinom Šodoovci, na zapadu s općinom Viškovci i gradom Đakovom, na jugu s Vukovarsko – srijemskom županijom (općine Stari Mikanovci i Ivankovo), te na sjeveru s općinama Vuka i Vladislavci[2]. Prostor općine Semeljci sastavni je dio nizinskog i ravničarskog prostora Osječko - baranjske županije. Općina je dio ruralnog prostora Republike Hrvatske te ima 10.184 ha poljoprivrednih i 545 ha šumskih površina. Upravo zbog toga poljoprivreda je važna grana ovog kraja. Prema podacima iz Prostornog plana općine Semeljci obradivog poljoprivrednog tla ima oko 10.000 ha.[3] Obradiva poljoprivredne površine na području općine Semeljci omogućuju intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju ratarskih kultura, pa su najzastupljenije žitarice, uljarice, krmno bilje, industrijsko i ljekovito bilje. Svinjogojstvo i govedarstvo jedne su od najznačajnijih grana stočarstva i među najvažnijim granama poljoprivredne proizvodnje uopće. Pored razvijene govedarske proizvodnje, proizvodnja i uzgoj svinja tradicionalne su na području općine Semeljci.

Područje općine Semeljci, kao i širi prostor, ima umjereno kontinentalnu klimu s rasponom temperatura od -25 ^{0}C do 38 ^{0}C. Središnje mjesečne temperature više su od 10 ^{0}C. Središnje mjesečne temperature više su od 10 ^{0}C tijekom više od četiri mjeseca godišnje, srednje temperature najtoplijeg mjeseca su ispod 22 ^{0}C, a srednje temperature najhladnijeg mjeseca su između -3 i 18 ^{0}C.[4] Prosječne količine oborina na godišnjoj razini kreću se od 700 do 800 mm. Za poljoprivredu povoljna karakteristika ovog područja je da nema izrazito suhih mjeseci dok je oborina više u proljeće i ljeto a manje u jesen i zimu. Smjerovi vjetra su vrlo promjenljivi a najčešći vjetrovi su slabi vjetrovi i tišine.

Vodni prostor općine Semeljci pripada Dunavskom slivnom području, odnosno hidrografskom slivu rijeke Vuke i Dunava. Prema ustroju Vodnog gospodarstva, Općina Semeljci nalazi se na vodnom području sliva Drave i Dunava, odnosno slivnom području Vuka. Izuzetak je mjesto Vrbica koje pripada slivu Sava a kojim upravlja Bić Bosut Vinkovci. Što se tiče tla, na području Općine Semeljci zastupljene su tri pedološke jedinice: lesivirano i lesivirano semiglejno tlokoje se rasprostire na većem dijelu općine, zatim pseudoglejno semiglejno tlo i eutrično smeđe semiglejno te močvarno amfiglejno i močvarno hipoglejno tlo[5].

---

[1] Opci podaci. Dostupno na: https://semeljci.hr/opci-podaci/
[2] Općina danas. Dostupno na: www.semeljci.hr
[3] Opci podaci. Dostupno na: https://semeljci.hr/opci-podaci/
[4] Opci podaci. Dostupno na: https://semeljci.hr/opci-podaci/
[5] Općina danas. Geoprostorna obilježja. Dostupno na: www.semeljci.hr

Cestovni promet na području općine Semeljci odvija se putem županijskih, zatim lokalnih te nerazvrstanih cesta, a područjem općine ne prolazi ni jedna državna cesta. Na području općine nalaze se trase sljedećih razvrstanih županijskih cesta: D7 (Vuka) – Lipovac Hrastinski – Koritna Ž4130; D7 (Kuševac)- Viškovci – Forkuševci – Semeljci – Koritna – Šodolovci – petrova Slatina – D518 (Ernestinovo); Semeljci (Ž 4130) – Kešinci i Mrzović (Ž4148); Kešinci (Ž4123) – Vrbica – Stari Mikanovci (D 46); Vrbica (Ž4133) – Mrzović-Markušica- Tordinci Ž4111;); te lokalnih cesta: Široko Polje (D7) – semeljci (Ž 4130); Semeljci (Ž4130) – Andruševac – Đurđanci – D46; L44134 (Đurđanci) – Vrbica (Ž4133). Područjem općine Semeljci prolazi željeznička pruga Osjek – Đakovo – Strizivojna – Vrpolje – državna granica Slavonski Šamac te državna granica Metković – Ploče. Spomenuta pruga ujedno čini i dionicu transeuropskog prometnog koridora kroz Republiku Hrvatsku[6].

Cijelo područje Općine Semeljci pokriveno je vodoopskrbnom mrežom pitke vode a 2019. godine započela je izgradnja kanalizacijske mreže. Cijelo područje Općine Semeljci ima i električnu energiju. U skladu sa zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prema stupnju razvijenosti općina Semeljci je razvrstana u drugu skupinu.[7] Na području općine Semeljci posluje približno 180 subjekata malog gospodarstv a registrirani su za djelatnosti trgovine na veliko i malo, poljoprivrede, proizvodnje metalnih konstrukcija, popravke namještaja i izrade namještaja, elektroinstalacijske radove te završne građevinske radove.

2.2. Područja djelovanja Općine

Općina Semeljci je jedinica lokalne samouprave na području utvrđenom Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Obuhvaća područja naselja Kešinaca, Koritne, Mrzovića, Semeljaca i Vrbice. Općina je pravna osoba, a sjedište joj je u Semeljcima, Kolodvorska 2. U Jedinstvenom upravnom odjelu općine zaposleno je 7 službenika i općinski načelnik (SSS, strojarski tehničar) koji tu funkciju obavlja profesionalno od 2001. godine te mu je ovo 4. mandat. Sukladno Pravilniku o unutarnjem redu jedinstvenog upravnog odjela Općine Semeljci zaposleni su sljedeći službenici: stručna savjetnica za financije (VSS, diplomirana ekonomistica) s 20 godina iskustva u općini, pročelnica (VSS, diplomirana pravnica), administrativni tajnik (SSS, upravni referent), viši stručni suradnik za računovodstvene i financijske poslove (VSS, diplomirana ekonomistica) s bogatim iskustvom na izradi i provedbi projekata, komunalni redar - referent (SSS poljoprivredni tehničar-fitofarmaceut), referent za poljoprivredu i gospodarstvo (SSS upravno pravo) te voditeljica projekta Zaželi (VSS mag. Kulturologije).

Misija Općine Semeljci je kontinuirano raditi na unaprjeđenju standarda življenja svojih građana kroz racionalno korištenje općinske imovine, razvojnih resursa te proračunskih sredstva u cilju razvoja konkurentnog i održivog gospodarstva, razvoja obrazovanja, komunalne infrastrukture te unaprjeđenja i zaštite okoliša.[8]

---

[6] Općina danas. Infrastruktura. Dostupno na:www.semeljci.hr
[7] Opći podaci. Dostupno na: www.semeljci.hr
[8] Strateški plan razvoja Općine Semeljci 2016.-2020. Dostupno na: www.semeljci.hr

Vizija Općine Semeljci je postati mjesto ugodnog življenja, visokog životnog standarda, razvijenog gospodarstva i suvremene poljoprivredne proizvodnje, raznolike turističke ponude, očuvanog okoliša te učinkovitog obrazovnog sustava i bogatog kulturnog i sportskog sadržaja.[9]

U samoupravnom djelokrugu Općina obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobite poslove uređenja naselja i stanovanja, prostornog i urbanističkog planiranja, komunalnog gospodarstva, brige o djeci, socijalne skrbi, primarne zdravstvene zaštite, odgoja i osnovnog obrazovanja, kulture, tjelesne kulture i športa, zaštite potrošača, zaštite i unaprjeđenja prirodnog okoliša, protupožarne zaštite i civilne zaštite.; obavlja poslove vezane za promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Općina Semeljci je u okviru svoga djelovanja izradila planove gospodarenja, razvojne planove te strategije razvoja za sva bitna područja te jasno na taj način definirala smjer djelovanja u budućnosti. Strateški okvir koji je važan za projekte koji se financiraju sredstvima iz fondova EU-a sadržava ključne javne politike (strategije, zakone i druge akte na razini Europske Unije ili drugih država) i druge dokumente (strategije i planove na lokalnoj razini) koji identificiraju stanje u pojedinim sektorima, ciljeve koje je potrebno postići, kao i mjere koje su nužne za njihovo postizanje. (Vale, 2015.: 77). Nizom dokumenata: Strateški plan 2017.-2019., Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Semeljci, Strategija razvoja Općine Semeljci 2016.-2020., Strateški razvojni plan turizma Općine Semeljci za razdoblje 2018. – 2020., Prostorni plan uređenja Općine Semeljci; koji su usklađeni sa državnim strategijama razvoja, Strategijom razvoja LAG-a „Strossmayer“ 2014.-2020. i s razvojnim ciljevima i politikama EU, Općina Semeljci je stvorila važan strateški okvir kojim je detaljno analizirala svoje potrebe i ciljeve što u pristupu projektiranju omogućava veću uspješnost provedbe projekata. „Dobro kapacitirane, lokalno bazirane institucije moraju biti organizirane i dostupne tako da pomognu u identificiranju i mobiliziranju svih resursa kako bi se izvršio strateški plan.“[10]

2.3. Statistički podaci

Prema najnovijem popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Semeljci ima 4362 stanovnika od čega je 2.200 (50,4%) muškaraca i 2.162 (49,6%) žene.[11] U Semeljcima je 1285 stanovnika, u Koritni 910, Kešincima 834, Vrbici 730 i Mrzoviću 603. U odnosu na 2001. godinu broj

[9] Strateški plan razvoja Općine Semeljci 2016.-2020. str. Dostupno na: www.semeljci.hr,
[10] Strateški plan razvoja Općine Semeljci 2016.-2020. (118.)Dostupno na: www.semeljci.hr
[11] Opći podaci. Dostupno na: www.semeljci.hr

stanovnika manji je za 496. Sadašnji neslužbeni podaci govore o daljnjem padu broja stanovnika, kako u svim općina Ema Osječko-baranjske županije, tako i u Općini Semeljci.

Grafikon 1: Broj stanovnika po naseljima u općini Semeljci

Izvor: vlastiti izvor autora

Statistički podaci Hrvatskog zavoda za statistiku kažu da je prosječna starost stanovnika općine Semeljci 39 godina (muškarci 37,1 godinu a kod žena 40,9 godina). Kada se gleda radno sposobno stanovništvo starosti od 15 do 64 godine, njega ima 2.782, odnosno 63,78%, od čega je 1.480 muškaraca i 1.302 žene. Gustoća naseljenosti u općini Semeljci je 42,83 stanovnika po m^2.[12]

Na području općine Semeljci ima 1.378 kućanstava a udio Hrvata je 98,62%. Bošnjaci čine 0,05%, Česi 0,02%, Mađari 0,25%, Nijemci 0,07%, Romi 0,02%, Rusi 0,02%, Slovenci 0,05%, Srbi 0,55% i Talijana 0,02% od ukupnog broja stanovnika.

98,19% stanovnika općine Semeljci su katolici, njih 4.283, protestanata ima 0,05%, pravoslavaca 0,76%, ostalih kršćana 0,09% i muslimana 0,09%. 0,25% stanovništva čine ateisti i stanovnici koji nisu vjernici a 0,37% stanovništva se nije izjasnilo po tom pitanju.

Na dan 1. ožujka 2019.prema statistici Zavoda za zapošljavanje bilo je 313 nezaposlenih osoba na području općine Semeljci. 43% bili su muškarci, njih 136 a 57% žene, njih 177.

S obzirom na kvalifikaciju nezaposlenih stanovnika u općini Semeljci struktura nezaposlenih nije povoljna. Najviše nezaposlenih čine oni stanovnici koji nemaju školu ili imaju završenu osnovnu školu, njih 145 ili 46%, stanovnika sa završenom srednjom školom u strukturi nezaposlenih je 160 ili 51% a onih sa visokoškolskim obrazovanjem samo 8 ili 3%.

Podaci o gospodarskoj aktivnosti na općinskom nivou, mjereno u odnosu na registrirane gospodarske subjekte, pokazuje visoki udio malih poduzeća. Na području Općine Semeljci

[12] Podaci Državnog zavoda za statistiku. Dostupno na: www.dzs.hr

posluje oko 180 subjekata malog gospodarstva, koji su registrirani za djelatnosti trgovine na veliko i malo, poljoprivrede, proizvodnje metalnih konstrukcija, popravka namještaja i izrade pokućstva, elektroinstalacijskih radova te završnih građevinskih radova.[13]

Općina Semeljci, kao i ostala ruralna područja Osječko – baranjske županije nose se sa problemom pada ili stagnacije u gustoći naseljenosti, depopulacije stanovništva, deagrarizacijom, procesom starenja stanovništva, nižim stupnjem obrazovanja, manjim dohotkom percapita, većom stopom nezaposlenosti što sukladno tome nosi i niži index razvijenosti.

Tablica 1: Pokazatelji razvijenosti Općine Semeljci

Vrijednosti osnovnih pokazatelja	Prosječni dohodak percapita (2010.-2012.)	16.132
	Prosječni izvorni prihodi percapita (2010.-2012.)	742
	Prosječna stopa nezaposlenosti (2010.-2012.)	21,50%
	Kretanje stanovništva (2010.-2012.)	93,9
	Udio obrazovanog stanovništva 16 – 65 godina (2011.)	56,76%
Vrijednosti standardiziranih pokazatelja	Prosječni dohodak percapita (2010.-2012.)	41,70%
	Prosječni izvorni prihodi percapita (2010.-2012.)	18,90%
	Prosječna stopa nezaposlenosti (2010.-2012.)	86,00%
	Kretanje stanovništva (2010.-2012.)	90,60%
	Udio obrazovanog stanovništva 16 – 65 godina (2011.)	54,50%
Indeks razvijenosti i skupine	Indeks razvijenosti	60,82%
	Skupine	50-75%
		II.

Izvor: preuzeto iz Strategije razvoja općine Semeljci 2016.-2020.

[13] Izvor: www.semeljci.hr

Statistički podaci, kao osnova definiranja razvojnih potreba područja, važan su izvor podataka ali mogu biti i pokazatelj uspješnosti provedbe projekta te ostvarenja strategijama zadanih ciljeva.

Problem općine Semeljci kao i drugih Slavonskih općina i gradova je iseljavanje mladih koji zbog nedostatka radnih mjesta sa čitavim obiteljima sele u druge zemlje Europske Unije. Dok ruralna područja u nekim državama EU bilježe porast broja doseljenika koji rade u poljoprivredi, šumarstvu, građevini, skrbi za starije, ali i pripadnika srednje klase koji žive na selu, a rade u obližnjim gradovima, kod nas je to raritet, navodi Večernji list.[14]

Premda statističkim podacima još nije točno definirano o kolikom se broju mladih ljudi radi, problem je jasno vidljiv. Problem nezaposlenosti mladih ljudi u Slavoniji, na žalost nije se na vrijeme počeo suzbijati pa se sada, ulaganjem u razne programe, posljedice nastoje umanjiti. Nezaposlenost mladih je jedan od najvećih problema današnjice koji pogađa ne samo pojedinca nego i čitavu zajednicu. Ono za sobom nosi negativne ekonomske, socijalne i političke implikacije koje se potom manifestiraju na cjelokupno društvo.“(Bilić, Jukić, 2014.: 493).

[14] izvor http://hr.n1info.com/Vijesti/a543982/Istrazivanje-pokazalo-zasto-mladi-Hrvati-bjeze-sa-sela.html

3. EU FONDOVI

Europska Unija je nadnacionalna zajednica koja je nastala nakon 2. svjetskog rata, kao rezultat procesa suradnje i integracije započet 1951. godine između šest država: Belgije, Luksemburga, Italije, Francuske, Njemačke i Nizozemske (BLIFNN), s ciljem stvaranja uvjeta za trajni mir. Nekolicina državnika (Robert Schuman, Konrad Adenauer, Alcidede Gasperi i Winston Churchill) odlučila je uvjeriti svoje narode da uđu u novo razdoblje ,novi poredak, utemeljen na zajedničkim interesima i na ugovorima koji jamče vladavinu prava i jednakost među svim državama. Cilj ujedinjenja cio je uspostava mira među državama članicama i suradnja kroz uspostavu zajedničkih politiku. Europska Unija je više od konfederacije država, ali nije ni federacija jer predstavlja novu strukturu koja ne pripada niti jednoj tradicionalnoj pravnoj kategoriji.

Europska Unija danas ima 27 država članica koje su se pridružile u šest valova proširenja. Do 31. siječnja 2020. godine imala je 28 država članica, kada je Ujedinjena Kraljevina istupila iz Europske Unije. Europska Unija započela je kao gospodarska unija no razvila se u organizaciju koja obuhvaća brojna područja politika, klimatskih pitanja, zaštite okoliša, zdravstva, vanjskih poslova, sigurnosti, pravosuđa, migracija itd.

Podrška EU Hrvatskoj započela je još tijekom razdoblja rata i tranzicije nakon rata. RH je prvo koristila sredstva iz fondova namijenjenih trećim zemljama, programa OBNOVA koji je koristila od 1996. do 2000. godine i programa CARDS od 2001.do 2004. 2004. godine Hrvatska dobiva status službene zemlje kandidatkinje za punopravno članstvo u Europskoj Uniji a stjecanjem statusa kandidata Hrvatskoj su se otvorili pretpristupni programi Europske Unije. Predpristupni programi služe državama kandidatkinjama kao pomoć za provedbu potrebnih pravnih, gospodarskih i institucionalnih reformi na putu njihova pristupanja Uniji. Pretpristupni programi su PHARE, ISPAi SAPARD. Od 2007. godine RH postaje korisnicom IPA programa koji ima zadatak pripremiti zemlju za članstvo u Uniji..

Ulaskom u Europsku Uniju Hrvatskoj je omogućeno korištenje Europskih investicijskih i strukturnih fondova, koji imaju komplementarne ciljeve, za pomoć državama članicama u povećanju njihova rasta i osiguravanju većeg broja radnih mjesta, istovremeno osiguravajući održivi razvoj u skladu sa kohezijskom politikom EU. (Kosor, Maletić,2016.)

3.1. Sredstva predpristupne pomoći

Kada govorimo o EU fondovima, to je pojam koji obuhvaća sve programe koje financira EU u zemljama članicama i izvan tog područja. „Programi EU međusobno se uvelike razlikuju s obzirom na ciljeve, područja intervencije, vrijednost potpora i način provedbe.“ (Dalić, 2007.: 7). Svake godine Europska komisija daje na raspolaganje čak 20 milijardi eura privatnim i javnim organizacijama, te raznim udrugama, kroz natječaje. Spomenuta sredstva se dodjeljuju kroz programe kako bi se potaknulo jačanje kapaciteta i izgradnja institucija ,osnažila prekogranična suradnja, potaknuo regionalni razvoj, obrazovanje podiglo na višu razinu kao i zdravstvo i zdravstvena skrb. „Ovim bespovratnim sredstvima poreznih obveznika ostvaruju

se određene politike Europske Unije, kako bi zajednica nastavila put prema jačanju globalne konkurentnosti."[15]

Prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju, Hrvatska je na raspolaganju imala sredstva pretpristupne pomoći kako bi se što bolje pripremila za punopravno članstvo. Predpristupni programi bili su CARDS (2001.-2004.), PHARE i SAPARD (2005.-2006.), ISPA, SAPARD i IPA.

CARDS je za cilj imao integraciju Hrvatske u Europsku uniju. Program CARDS uveden je 2000. godine. CARDS je bio program za cjelovitu i dugoročnu pomoć namijenjen zemljama jugoistočne Europe a odražavao je ambiciozne ciljeve procesa stabilizacije i pridruživanja (Hajduković, 2006.). Potencijalni korisnici pomoći morali su ispuniti određene uvjete da bi mogli koristiti sredstva CARDSA a to su poštivanje demokratskih načela, vladavine prava, ljudskih prava i prava manjina, osnovnih sloboda i načela međunarodnog prava.

Cilj programa PHARE je bio pripremiti države kandidatkinje za provedbu stečevine EU. PHARE je usmjeren na izgradnju institucija koje su neophodne za proces približavanja ekonomskim integracijama i financiranje investicijskih programa u državama kandidatkinjama.

ISPA je program koji ima zadatak pripremiti državu kandidatkinju za korištenje Kohezijskog fonda.. Program ISPA osiguravala je novac za ulaganja u infrastrukturu na području prometa i zaštite okoliša, odnosno na cestovnu i željezničku infrastrukturu, upravljanje otpadnim vodama, gospodarenje krutim i opasnim otpadom te vodoopskrbu.

SAPARD je program koji je pružao podršku na području poljoprivrede i ruralnog razvoja a temeljio se na ulaganju u poljoprivrednu proizvodnju i ruralnu infrastrukturu, s ciljem stvaranja konkurentnog i učinkovitog poljoprivrednog sektora, otvaranju novih ranih mjeesta u manje razvijenim regijama, poboljšanju kvalitete života ruralnog stanovništva te pomoći u provedbi zakonodavstva EU. (Franić, Bokan, Kumrić, 2007.).

IPA ima za cilj omogućiti budućim zemljama članicama što bolju pripremu za članstvo.. IPA ima 5 komponenti: pomoć u tranziciji i izgradnji institucija, prekogranična suradnja, regionalni razvoj, razvoj ljudskih potencijala, ruralni razvoj. Kroz IPU se financiraju projekti usklađivanja nacionalnih zakona s pravnom stečevinom EU, projekti primjene usklađenog zakonodavstva i pripreme za kohezijsku i poljoprivrednu politiku.[16]

Od 2000. godine Hrvatska je mogla sudjelovati i u programima Zajednice, odnosno mogla se natjecati sa ostalim zemljama EU za sredstva. „Programima Zajednice centralizirano upravljaju

[15] Dostupno na: http://www.ogi.hr/eufondovi/up/uploads/brosura/EU%20fondovi%20za%20sve.pdf
[16] Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova: IPA 2007.-2013. Dostupno na: http://www.strukturnifondovi.hr/ipa-2007-2013

relevantne uprave EU komisije, a jedan je od uvjeta za pristupanje i uplata " (Burič Pejčinović, 2010: 656.)

Tablica 2: Iznosi alokacija pretpristupnih programa

Naziv programa	Alokacija
CARDS	29 mil. eura
PHARE	167 mil. eura
ISPA	60 mil. eura
SAPARD	25 mil. eura
IPA	750 mil. eura

Izvor: vlastiti

Grafikon 2: Alokacija pretpristupnih programa

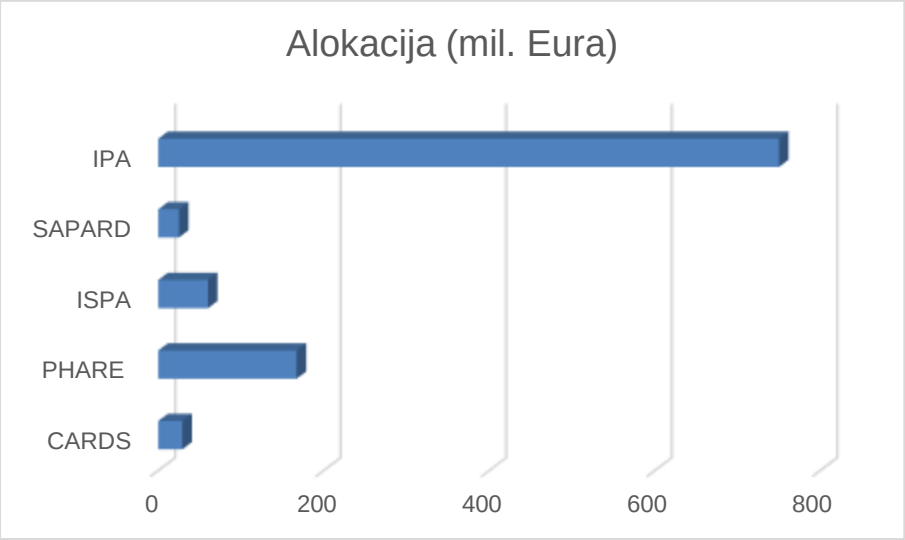

Izvor: vlastiti

3.2. Strukturni fondovi

U srpnju 2013. kada je Republika Hrvatska postala članicom EU, najvažniji izvor sredstava postaju strukturni fondovi. Oni imaju međusobno usklađene ciljeve i glavni su izvor ulaganja na razini Europske Unije za pomoć državama članicama u njihovom rastu i osiguravanju većeg broja radnih mjesta. Svaki strukturni fond ima svoj krug djelovanja, prioritete koje financira te iznose i visinu financiranja. Strukturne fondove je moguće kombinirati sa drugim financijskim instrumentima, može se ulagati u zajmove, jamstva i druge rizične financijske instrumente. (Kosor, Maletić, 2016.).

Korištenje strukturnih fondova u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2015. -2020. godine odvija se kroz četiri operativna programa.

1. KONKURENTNOST I KOHEZIJA je program koji su izradili u suradnji tijela državne uprave, predstavnici jedinice lokalnih i regionalnih samouprava, socijalni partneri i predstavnici civilnog društva. Tim programom nastoji se provesti kohezijsku politiku EU doprinijeti cilju ulaganje za rast i radna mjesta. To se želi postići poticanjem ulaganja u infrastrukturne investicije i pružanje potpore razvoju poduzetništva i istraživačkih djelatnosti.[17] Program se financira iz EU fonda za razvoj i Kohezijskih fonda, s ciljem postizanja bržeg i naprednijeg te pametnijeg rasta kojim bi se osigurala prihvatljiva kvaliteta života u svim regijama.[18]

Hrvatskoj je iz ovog fonda dostupno 6,8881 milijarda eura a ulaganja se usmjeravaju na tri područja. Prvo područje obuhvaća zaštitu okoliša odnosno vodno komunalnu infrastrukturu i zbrinjavanje otpada, prometnu infrastrukturu i prilagodbu klimatskim promjenama. Drugo područje se odnosi na konkurentnost, istraživanje i inovacije, informacijske i telekomunikacijske tehnologije, razvoj malih i srednjih poduzeća te nisko ugljično gospodarstvo i obrazovanje. Treće područje obuhvaća podršku malim i srednjim poduzetnicima i ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije.

Grafikon 3: Fond konkurentnost i kohezija i njegova područja

Izvor: www.strukturnifondovi.hr

2.UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI je program kojeg čine četiri tematske cjeline a dostupna sredstva za Republiku Hrvatsku iznose 1,85 milijardi eura. Potiče se promicanje zapošljavanja i podrške mobilnosti radne snage, socijalnog uključivanja te borbe protiv siromaštva, ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje te jačanje kapaciteta institucija i javne uprave.

3. RURALNI RAZVOJ je treća generacija takvih fondova u Hrvatskoj i on se nastavlja na IPARD koji je bio aktualan od 2007. do 2013. godine. „Za potrebe provedbe mjera u ruralnim ili mješovitim područjima odgovorne su sve jedinice lokalne samouprave koje pripadaju ovim

[17] Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova: OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Dostupno na: http://www.strukturnifondovi.hr/op-konkurentnost-i-kohezija-2014-2020-779

[18] Operativni program Konkurentnost i kohezija, 2014. Dostupno na: http://www.strukturnifondovi.hr/op-konkurentnost-i-kohezija-2014-2020-779

područjima.“(Franić, Jurišić, Gelo, 2014.). To je važan program budući da je poljoprivreda kao i proizvodnja hrane jedan od najvažnijih područja za Europsku Uniju. U Republici Hrvatskoj nužan je stalan rad na konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava kako bi se ona uspješno integrirala na tržište EU. Ciljevi programa su konkurentna poljoprivredna gospodarstva, smanjenje ruralne depopulacije, povećanje kvalitete živoa u ruralnim područjima, proizvodnja kvalitetne i domaće hrane.

Tablica 3: Mjere programa ruralnog razvoja

Mjera	Alokacija u mil. Eura
Prenošenje znanja i informacija	13,3
Savjetodavne službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom	21,2
Sustav kvalitete za proizvode	7
Ulaganja u fizičku imovinu	667
Obnavljanje polj. područja narušenih nepogodama	118
Razvoj poljoprivrednih gospodarstava	262,9
Obnova sela	265,9
Razvoj šuma	92,9
Uspostava proizvođačkih grupa	8,9
Okoliš i klimatske promjene	138,8
Ekološki uzgoj	128,3
Područja s prirodnim ograničenjima	321,6
Suradnja	8,3
Upravljanje rizicima	56,7
Dodatna nacionalna plaćanja	139,9
LEADER	67,5
Tehnička pomoć	64,7
UKUPNO:	2117

Izvor:Maletić,I.,Kosor,K.,.2016.EU projekti – od ideje do realizacije. Zagreb:TIM4PIN, p.140.

4. POMORSTVO I RIBARSTVO. Kao dio Zajedničke redarstvene politike sa ciljem povećanja konkurentnosti i održivosti sektora ribarstva u Republici Hrvatskoj te održivog upravljanja resursima ovaj program bi trebao osnažiti i angažirati ribarske zajednice te povezati sudionike u ribarstvu. Ukupna sredstva koja su dostupna Hrvatskoj u sklopu ovog programa iznose 252 643 138 eura..[19]

[19] Ministarstvo regionalnog razvoja: OP za pomorstvo i ribarstvo 2014.-2020. Dostupno na: http://www.strukturnifondovi.hr/op-za-pomorstvo-i-ribarstvo-2014-2020

3.3. Instrumenti europske politike

Europski socijalni fond je jedan od glavnih instrumenata nove politike, usmjeren je na poticanje poduzetništva, pružanje pomoći posloprimcima u pronalasku boljih radnih mjesta te uspostavi pravednijih mogućnosti za sve građane Europske Unije pri zapošljavanju.[20]

Republici Hrvatskoj je za implementaciju nacionalne politike, usmjerene prema povećanju zaposlenosti, iz socijalnog fonda dostupno 1,516 milijardi eura u ovoj financijskoj perspektivi. Na temelju dostupnih sredstava, direktnom dodjelom HZZ-u, formirane su četiri skupine programa: Obrazovanje i potpora za samozapošljavanje, potpora za zapošljavanje osoba starijih od 50 i mladih do 29 godina, javni radovi za nezaposlene dulje od tri godine i stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa.[21]

Europski fond za regionalni razvoj kao instrument Europske politike ima za cilj doprinijeti pametnom, održivom i uključivom razvoju, kojim se na kraju želi postići gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija u regijama Europske Unije.. Sredstva ovog instrumenta koriste se za pokrivanje nedostataka na tržištu, odnosno za ona ulaganja gdje banke ne žele dati zajmove ili gdje privatni sektor ne želi ulagati. Ovaj instrument ima cilj ojačati ekonomsku i socijalnu koheziju u Europskoj Uniji te smanjiti razvojne razlike između regija Europske Unije. Hrvatskoj je u programu Konkurentnost i kohezija dostupno 4 321 milijarde eura.

Kohezijski fond financira projekte na državnoj razini a na raspolaganju je državama koje imaju BDP niži od 90% europskog prosjeka. Sredstva su namijenjena za razvoj transeuropske mreže prijevoza ali vezano za energiju i zaštitu okoliša. Tako fond podupire ulaganja u OIE, energetsku učinkovitost. Kohezijski fond daje veliku lepezu mogućnosti no svaka država članica dužna je sama osmisliti operativne programe i projekte usklađene s ciljevima fonda. Republici Hrvatskoj je u skladu s prethodno navedenim ciljevima Kohezijskog fonda, dostupno 2 559 milijardi eura.[22]

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj služi za financiranje projekta usmjerenih prema osnaživanju europske poljoprivredne proizvodnje, šumarstva i ruralnom razvoju uopće.. Budući da je poljoprivreda područje gdje banke ne žele davati zajmove, ovaj fond sufinancira poljoprivredne gospodarske subjekte, poljoprivredne organizacije, udruge za zaštitu okoliša, organizacije koje pružaju usluge u kulturi zajednice te poljoprivrednike i šumare u osnaživanju i pokretanju njihovog poslovanja. Ukupna alokacija za Republiku Hrvatsku za ruralni razvoj u razdoblju 2014.-2020. iznosi 2 383 milijarde eura od čega će se 2 026 milijardi eura financirati

[20] Europska komisija: Što je ESF?. Dostupno na: http://ec.europa.eu/esf/
[21] Poslovni dnevnik, 2013, Do 2020. iz Europskog socijalnog fonda milijarda eura. Poslovni dnevnik. 10.lipanj. Dostupno na: http://www.poslovni.hr/eu-fondovi/do-2020-iz-europskog-socijalnog-fonda-milijarda-eura-243847
[22] Hrvatska gospodarska komora, 2013. Ususret fondovima kohezijske politike u Hrvatskoj, p.20. Dostupno na: http://www.strukturnifondovi.hr/UserDocsImages/Documents/Edukativni%20kutak/Publikacije/web_publikacija_kohezija_2013.pdf

iz Europskog fonda za ruralni razvoj, a ostatak iz sredstava nacionalnog proračuna Reppublike Hrvatske.

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo služi za financiranje projekata u ribarskoj industriji i priobalnim zajednicama i ima za cilj postizanje ekološke i gospodarske održivosti. Ovaj fond nagrađuje inovacije i nove smjerove te nastoji poboljšati programe prikupljanja podataka i kontrole, vezane za održivi ribolov. Ovim će se programom nastojati iskoristiti sredstva u maksimalnim iznosima i uložiti u projekte i aktivnosti kojima će se pomoći prvenstveno ribarima, uzgajivačima i prerađivačima „ Ta bi sredstva trebala omogućiti i rješavanje problema koji se nisu riješili dugi niz godina, prvenstveno misleći na ribarsku infrastrukturu (ribarske luke i iskrcajna mjesta) te ulaganja i modernizaciju uzgajališta te omogućavanje boljeg i ekonomičnijeg poslovanja ribara.[23] U sklopu sufinanciranja za ribarstvo Hrvatskoj je na raspolaganju 252,6 milijuna eura.

Uz navedeno postoje i Inicijative zajednice koje predstavljaju niz aktivnosti koje financira EU sa svrhom poticanja suradnje između članica na različitim poljima koja su povezana sa zajedničkim politikama.

Tablica 4: Programi Unije dostupni RH kao državi članici

Naziv programa	**Područje**	**Alokacija (u eurima)**
Obzor 2020	Znanosti, istraživanje i razvoj	78,6 mlad.
Erazmus +	Obrazovanje mladih	14,7 mlad.
Kreativna Europa	Kulturne aktivnosti	15,5 mlad.
Europa za građane	Civilno društvo	229 mlad.
Zapošljavanje i socijalne inovacije	Socijalna politika	919 mlad.
Zdravlje za rast	Zdravstvo	449 mlad.
Potrošač	Zaštita potrošača	197 mlad.
LIFE +	Zaštita okoliša	3,5 mlad.
COSME	Konkurentnost i inovativnost	2 mlad.
HERKUL III	Financije	110 mlad.
PERIKLO 2020	Financije	7,7 mlad.
FISCALIS 2020	Porezna politika	234 mlad.
CARINE 2020	Carinska politika	547 mlad..
PRAVOSUĐE	Pravosuđe	378 mlad.
Temeljna prava i državljanstvo	Pravosuđe	439 mlad.

Izvor: vlastiti

[23] 129 Goodwill consulting: EK prihvatila operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH 2014.-2020. Dostupno na: http://gwconsulting.hr/ek-prihvatila-operativni-program-za-pomorstvo-i-ribarstvo-rh-2014-2020/

4. PROJEKTI OPĆINE SEMELJCI

Općina Semeljci jedna je od najuspješnijih općina Osječko-baranjske županije s obzirom na broj provedenih i prijavljenih projekta. U ovom radu analizirano je 14 projekata kod kojih je Općina bila prijavitelj, no postoji i niz projekata gdje je Općina Semeljci partner. Upravni odjel Općine Semeljci ima preko 20 godina iskustva u pripremi i provedbi raznih projekata, te su svi djelatnici, ovisno o fazama projekta, sudjelovali u pripremi, realizaciji i provedbi projekata. Općina posjeduje sve tehničke, upravljačke i financijske kapacitete potrebne za provođenje projekta financiranih iz EU fondova.

Analizirani projekti obrađeni su prema sastavnim dijelovima prijava na natječaje a razvrstani su prema programima i fondovima iz kojih su financirani ili sufinancirani.

4.1. Projekti financirani iz pred pristupnih fondova

4.1.1. „Rekonstrukcija ceste u Koritni“

Projekt rekonstrukcije ceste u Koritni financiran je iz predpristupnog fonda IPARD mjere 103 Poboljšanje i razvoj ruralne i infrastrukture, čiji su korisnici jedinice lokalne samouprave, odnosno općine i gradovi do 10.000 stanovnika.

IPARD je bio pretpristupni program Europske Unije za razdoblje od 2007. do 2013. godine a bio je namijenjen ruralnom razvoju i razvoju poljoprivrede. Europska komisija je 25.02.2008. godine usvojila IPARD program za Hrvatsku a u provedbu je krenuo 2009. godine. U sklopu IPARD programa Hrvatska je koristila šest mjera koje su bile u okviru tri prioriteta: poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedbe standarda zajednice, pripremne radnje za provedbu poljoprivredno-okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja i razvoj ruralne ekonomije.[24] Iskorištenost IPARD programa bila je 60,45% sa 720 isplaćenih projekata i ostvarenog financiranja u iznosu od 148 milijuna eura.

Projekt je bio prijavljen na natječaj za spomenutu mjeru a Ugovor o financiranju je potpisan 27.01.2014, godine. Ugovorena vrijednost potpore iznosila je 770.653,36 dok je u konačnici isplaćeno 755.430,55 kuna 18.12.2014. godine. Ukupna vrijednost investicije je bila 816.939,74 kuna a Općina je sudjelovala sa iznosom 46.286,38 kuna. Udio financiranja je 70,75% EU, 23,58% RH i 5,67% Općina. Projekt je započeo 14.01.2014. a završio 30.09.2014.

Dionici u projektu bili su Općina Semeljci, tvrtka Turković d.o.o. iz Velike Gorice i Gradnja d.o.o. iz Osijeka. Korisnici predmeta projekta su žitelji općine Semeljci, poljoprivrednici iz naselja Koritna i okolice i ostali prolaznici. Ovim projektom nastojala se osigurati veća sigurnost prometovanja nerazvrstanim cestama i olakšati poljoprivrednicima izvođenje radova u polju te kvalitetnije povezati nerazvrstane ceste i puteve.

Cilj projekta je bio rekonstruirati 2.570,00 metara javne nerazvrstane lokalne ceste.

[24] https://www.apprrr.hr/ipard-sapard-arhiva

4.1.2. „Rekonstrukcija ceste u Semeljcima“

Projekt Rekonstrukcija ceste u Smeljcima vrijedan 2.406.877,32 kune financiran je iz mjere 103, Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture, programa IPARD, čiji su korisnici jedinice lokalne samouprave, odnosno općine i gradovi do 10.000 stanovnika. Ugovor o financiranju potpisan je 19.09.2014. godine a sredstva su isplaćena 10.12.2015. a za iste su sklopljeni ugovori o izvođenju radova s Turković d.o.o., iz Velike Gorice, te s Gradnjom iz Osijeka. Sufinanciranje EU je 95,76% a iznosilo je 2.304.916,64 kune dok je Općina sudjelovala sa 4,24% odnosno 101.960,68 kuna.

Cilj projekta je bio rekonstruirati 2.001metar javne nerazvrstane ceste u Semeljcima. Projekt je trajao od 16.09.2014. do 16.11.2015. godine.

Dionici u projektu bili su Općina Semeljci, tvrtka Turković d.o.o. iz Velike Gorice i Gradnja d.o.o. iz Osijeka dok su korisnici žitelji općine Semeljci, prije svega poljoprivrednici i ostali prolaznici. Ovim projektom nastojala se osigurati veća sigurnost prometovanja nerazvrstanim cestama i olakšati poljoprivrednicima izvođenje radova u polju te kvalitetnije povezati nerazvrstane ceste i puteve.

Slika 1.

Izvor: **www.drum.hr**

4.2. Projekti financirani iz fonda konkurentnost i kohezija

4.2.1. „Sanacija odlagališta ADA u Koritni“

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike u lipnju 2017. objavilo je Javni poziv kojim je jedinicama lokalne samouprave stavljeno na raspolaganje 80 milijuna kuna iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ za sanaciju odlagališta neopasnog otpada na koji se prijavila i Općina Semeljci. Na odlagalištu „Ada Koritna“ izvedena je sanacija i završno pokrivanje postojećeg otpada s izgradnjom nove plohe za odlaganje otpada te izgradnja reciklažnog dvorišta. Za navedeno odlagalište ishođena je uporabna dozvola 22.03.2017. godine. Projekt je sufinancirala EU i Fond za zaštitu okoliša sa 90% ukupnih troškova. Ukupna vrijednost projekta bila je 5.689.840,00 a sufinanciranje Općine 678.269,00 kuna. Izvođač radova je GT Trade iz Splita a projekt se provodio do 6.11.2017. do 31.12.2018.

Provedbom postupka sanacije odlagališta kontinuirano se smanjuju negativni utjecaji otpada na okoliš i prirodne resurse. Cilj ovog projekta je u cijelom razdoblju trajanja odlagališta otpada smanjiti štetne utjecaje na okoliš, osobito onečišćenje površinskih voda, podzemnih voda, tla i zraka uključujući efekt stakleničkih plinova i smanjiti rizike za ljudsko zdravlje do kojeih bi moglo doći uslijed odlaganja otpada i vijeka trajanja odlagališta otpada, odnosno cilj je dovesti odlagališta otpada u stanje prihvatljivo za okoliš. [25]

4.2.2. „Sanacija odlagališta neopasnog otpada Stara Ciglana u Semeljcima“

Slika 1: Sanirano Odlagalište otpada Stara Ciglana;

Izvor: www.radio.hrt.hr

Projekt sanacije odlagališta neopasnog otpada Stara Ciglana u Općini Semeljci financiran je Kohezijskog fonda EU, operativnog programa „Okoliš“. Provedba ovog projekta za cilj je

[25] https://www.fzoeu.hr/hr/gospodarenje_otpadom/odlagalista_otpada_i_sanacije

imala sanaciju odlagališnog područja od 0,00705km2, projekt je trajao od 30.06.2014. do 16.08.2016. godine a ukupna vrijednost projekta je iznosila 2.892.682,00 kuna. Ovaj projekt bio je ujedno i prva sanacija odlagališta otpada financirana sredstvima EU gdje je udio EU sredstava bio 85% a 15% je financirao Fond za zaštitu okoliša. Izvođač radova je bio Eurko iz Vinkovaca.

Cilj projekta bio je smanjiti štetan utjecaj odlagališta otpada na okoliš, smanjiti onečišćenje otpadnih voda i sanacijom ovog odlagališta približiti Hrvatsku ispunjenju određenih indikatora, koje je preuzela ugovorom o pristupanju, tj. povećati površinu saniranih odlagališta otpada.

4.2.3. „Nabava kanti za razvrstavanje smeća“

Općina Semeljci je 2014. godine sa svojih pet naselja ušla u projekt potpunog razvrstavanja smeća koje se raspoređuje u zelenim, plavim, žutim i smeđim kantama kao i u kontejnerima za staklo. Projekt je vrijedan 880.000 kuna a sufinanciran je 80% od starne Fonda za zaštitu okoliša a 20% je financirala Općina. Sva domaćinstva na području općine Semeljci tako imaju 4 kante za razvrstavanje otpada: zelenu za mješoviti otpad, plavu za papir, žutu za plastiku, smeđu za biootpad dok je za staklo u svakom naselju osiguran kontejner.

Cilj ovog projekta bio je osigurati uvjete za odgovorno gospodarenje otpadom i njegovo pravilno zbrinjavanje. Dionici projekta su prijavitelj, Općina Semeljci, dobavljači kanti i kontejnera, mediji, te krajnji korisnici, žitelji općine Semeljci.

4.2.4. „Punionica za električna vozila u Semeljcima“

Općina Semeljci aplicirala je na natječaj za punionicu za vozila na električnu energiju koji je objavio FZOEU. Budući da u svojoj strategiji razvoja Općina za cilj ima održivi razvoj, energetsku učinkovitost i očuvanje okoliša, svoje resurse ulaže upravo u taj koncept. Općina Semeljci i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost su u lipnju 2019. potpisali ugovor za izgradnju punionice vozila ne električnu energiju.. Fond je sudjelovao sa sredstvima pomoći u iznosu od 109.700 kn. Punionica je u probnom razdoblju rada besplatna za sve korisnike a ukupni iznos investicije je 286.437,50 kuna.

Slika 2: Punionica el. vozila u Semeljcima, preuzeto sa: www.semeljci.hr

4.2.5. „Energetska obnova zgrade društvenog doma u Kešincima“

Općina Semeljci je u siječnju 2019. godine potpisala ugovor za projekt Energetske obnove Društvenog doma u Koritni sa Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja i Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost ukupne vrijednosti 908.255,00 kuna od čega je iznos EU potpore 556.978,59 kuna.[26]

Javna zgrada društvenog doma građena je 1989. godine, a rekonstruirana i dograđena 2013. godine. Namjena zgrade je društveni dom za potrebe djelovanja udruga iz Kešinaca. Novi fasadni sustav izveo se na postojeću konstrukciju zida lijepljenjem toplinsko-izolacijskih ploča od mineralne vune debljine 14 cm. Završni sloj fasade je paropropustan i vodoodbojan te otporan na atmosferske utjecaje na bazi silikata ili silikona. Fasadni sustav koji se primijenio ima potvrdu o sukladnosti izdanu od ovlaštene osobe registrirane za ispitivanje i kontrolu kvalitete materijala. Dotrajala stolarija i bravarija se demontirala i ugradili su se novi PVC prozori i vrata sa dvostrukim ili trostrukim ustakljenjem, low-e premazom i argonom između stakala. Budući da stropna, odnosno krovna konstrukcija između grijanog prizemlja i vanjskog zraka nije bila adekvatno toplinski izolirana, zamijenio se postojeći pokrov od običnog čeličnog lima termoizolacijskim krovnim panelom sa izolacijskom jezgrom debljine 16 cm.

Aktivnosti koje su bile obuhvaćene projektom bile su izvođenje radova na energetskoj obnovi zgrade, stručni nadzor, projektantski nadzor, usluge koordinatora zaštite na radu tijekom građenja te izrada energetskih pregleda i energetskih certifikata nakon provedene energetske obnove. Uz navedene aktivnosti same energetske obnove, sredstvima EU i FZOEU financirane su i aktivnosti upravljanja projektom te promidžbe i vidljivosti.

[26] https://semeljci.hr/2020/01/16/energetska-obnova-zgrade-drustvenog-doma/

Izvoditelj radova na obnovi bila je tvrtka Aksion d.o.o. a završeni su u prosincu 2019. Projekt je sufinanciran sredstvima Europske Unije iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Slika 3: Društveni dom u Kešincima, preuzeto sa: www.semeljci.hr

4.3. Projekti financirani iz europskog socijalnog fonda

4.3.1. „Pomozi i razveseli“

Projekt je financiran iz programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.- 2020. Izvor financiranja je Europski socijalni fond dok je udio financiranja 100%. Cilj projekta bio je zaposliti 25 nezaposlenih žena s područja općine Semeljci na 24 mjeseca i osigurati pomoć u kućanstvu za 125 starijih i nemoćnih osoba u nepovoljnom položaju. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 3.023.293,11 kuna. Trajanje projekta bilo je 28 mjeseci od 01.12.2017. do 31.03.2020.

Jedan od ciljeva projekta bio je zapošljavanje nezaposlenih žena. Posljednjih godina, stopa nezaposlenosti u RH je veliki problem unatoč pozitivnim promjenama na tržištu rada i smanjenju broja nezaposlenosti. Visoka stopa nezaposlenosti u još nepovoljniji položaj stavlja žene koje pripadaju teže zapošljivim i ranjivim skupinama. U svibnju 2016. godine na području Općine Semeljci, a prema podacima Državnog zavoda za statistiku zabilježeno je 443 nezaposlene osobe (od toga 52% su žene), a u svibnju 2017.g. 354 nezaposlene osobe (od toga 58% su žene). Vidljivo je da je nezaposlenost žena bila u porastu u 2017.-oj godini u odnosu na prethodnu godinu. Također je bio visok broj nezaposlenih žena iznad 50 godina, prema podacima iz svibnja 2016. ih je bilo 21%, a svibnja 2017. ih je bilo 25%. Na području Općine postoji još već broj nezaposlenih žena pošto ih veliki broj nije prijavljen u evidenciji nezaposlenih. Ovaj problem se pokazuje kako na regionalnoj tako i na nacionalnoj razini.

Cilj projekta bio je povećati broj zaposlenih žena 8na 25) te im time omogućiti lakši pristup tržištu rada , kako bi se osnažio i unaprijedio radni potencijal teže zapošljivih žena, ujedno se željelo i potaknuti socijalnu uključenost te povećati razina kvalitete života krajnjih korisnika..

Žene su pohađale tečaj osposobljavanja za njegovateljicu te su stekle javnu ispravu o osposobljavanju kako bi nakon završetka projekta bile konkurentnije na tržištu rada. Krajnji korisnici u ovom projektu su starije osobe i invalidi kojima je potrebna svakodnevna pomoć u osnovnim životnim potrebama. Pomoć je uključivala pomoć u dostavi namirnica, pomoć u pripremi obroka u kućama korisnika, pomoć u održavanju čistoće stambenog prostora, pomoć pri oblačenju, briga o higijeni, pomoć u socijalnoj integraciji, pomoć u posredovanju u ostvarivanju raznih prava (dostava lijekova, plaćanje računa i sl.), pružanje podrške krajnjim korisnicima kroz razgovore i druženje te uključivanje u društvo, pratnju i pomoć u raznim društvenim aktivnostima. Partneri na projektu su HZZ i Centar za socijalnu skrb Đakovo.

4.3.2. „Pomozi i razveseli u svojoj zajednici“

„Pomozi i razveseli u svojoj zajednici“ je projekt-nastavak projekta „Pomozi i razveseli“. Provedbom projekta će se zaposliti 30 žena s područja općine Semeljci a one će obilaziti 180 korisnika. Svaka zaposlenica će tako na projektu pružati pomoć i podršku 6 osoba a projektom je predviđena i nabava sredstava za čišćenje i higijenu.

„Budući da je cilj Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. povećati zapošljivost i konkurentnost žena, i ovoga puta zaposlenice projekta su obvezne ići na dodatno osposobljavanje i edukacije. U ovom projektu bit će različitih vrsta osposobljavanja, tako da će zaposlenice dobiti još dodatne edukacije koje se upisuju u radnu knjižicu, čime će biti konkurentnije na tržištu rada.“[27]

I ovaj projekt financiran je u 100%-tnom iznosu sredstvima Europskog socijalnog fonda a njegova vrijednost iznosi 2.785.979,38 kuna. Provedba projekta planirana je kroz 18 mjeseci a Partneri na projektu su Hrvatski zavod za zapošljavanje i Centar za socijalnu skrb Đakovo.

[27] https://semeljci.hr/pomozi-i-razveseli-u-svojoj-zajednici/

Slika 4: 30 zaposlenica na projektu "pomozi i razveseli u svojoj zajednici"; preuzeto sa www.semeljci.hr

4.3.3. „Pruži mi ruku-idemo zajedno"

U svibnju 2020. s provedbom je započeo projekt „Pruži mi ruku – idemo zajedno" koji pruža edukaciju, osnaživanje i psihosocijalnu pomoć putem različitih aktivnosti za 30 odraslih osoba s invaliditetom i njihovih obitelji s područja općine Semeljci. Svrha projekta je povećati kvalitetu života i socijalnu uključenost ciljane skupine, odnosno krajnjih korisnika. Predviđeno je da će projekt trajati 24 mjeseca a njegova ukupna vrijednost je 1.431.239,73 kn. Projekt je u 100%-tnom iznosu financiran iz EU socijalnog fonda, operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Na području općine Semeljci egzistira i djeluje udruga Duga čiji su članovi osobe s invaliditetom i njihove obitelji. Udruga je kroz rad dugi niz godina pokazala da je održiva u organizacijskom i kvalitativnom smislu. Upravo zbog kontinuiranog rada s ciljanom skupinom je partner na projektu „Pruži mi ruku – idemo zajedno". Djelatnici na projektu imaju zadatak pripremiti i održavati psiho-socijalne, komunikacijske, društvene i kreativne radionice te radionice o prevenciji nasilja i ovisnosti. Projektom je predviđena i kupovina vozila pa će zaposlenici pomagati korisnicima u obavljanju svakodnevnih aktivnosti za koje je potrebna pratnja ili prijevoz. Nabava vozila je od velike važnosti jer su autobusne linije u ruralnom području rijetke, pristup autobusima nije prilagođen osobama s invaliditetom, nemaju niti sve obitelji osobni automobil, zbog čega članovi Udruge iz svih sela općine ne mogu aktivno sudjelovati u aktivnostima. Provedbom aktivnosti iz ovog projekta omogućit će se i osigurati stručno vodstvo za odrasle osobe s invaliditetom te članove njihovih obitelji . kroz pružanje psihosocijalne podrške i razvoja vještina s ciljem uključivanja u društvo i poboljšanje kvalitete života.

Cilj je projekta „Pruži mi ruku – idemo zajedno“ poboljšati kvalitetu života osoba s invaliditetom i njihovih obitelji konstantnim održavanjem radionica i aktivnosti koje služe edukaciji i razvijanju vještina za poboljšanje kvalitete života ciljane skupine te osnaživanje kapaciteta stručnog kadra zaposlenog na projektu za rad s ciljanom skupinom.[28]

4.3.4.“ Korak dalje“

U ponedjeljak, 5. listopada 2020.godine načelnik općine Semeljci je s Ministarstvom rada i mirovinskog sustava potpisao ugovor za početak projekta „Korak dalje“. „ Projektom će se poboljšati kvaliteta 60 osoba treće životne dobi s područja općine, organiziranjem programa i svakodnevnih radionica (psihosocijalne, komunikacijske, rekreativne, društvene, kreativne...) te pružanjem usluga koje su nužne za obavljanje dužnosti i potreba starijih osoba.“ [29]

Cilj provedbe ovog projekta je poboljšanje životne kvalitete starijih osoba na području Općine provođenjem programa koji obuhvaća dnevni boravak, organizaciju dnevnih aktivnosti koje osim fizičke prisutnosti korisnika, pružaju i psihološku podršku kroz razgovor i druženje. Programom je omogućena i pomoć u ostvarivanju raznih prava i aktivnosti koje uključuju pratnju ili prijevoz (odlazak kod liječnika, u trgovinu isl). Projektom je predviđena nabava vozila za prijevoz krajnjih korisnika, budući da su u ruralnim područjima autobusne linije rijetke. Projekt je usmjeren prema pomoći i i osnaživanju starijih osoba, socijalnom uključivanju te promicanju jednakosti sa ciljem poboljšanja kvalitete života starijeg stanovništva području Općine Semeljci. Projektom je planirano zapošljavanje i edukacija djelatnika i volontera a cilj je širenje znanja i jačanje vještina u radu s pripadnicima ciljane skupine. Partner projekta „Korak dalje“ je Udruga „Sunce“ iz Mraovića.

Za projekt je predviđeno da traje 24 mjeseca. Njegova ukupna vrijednost je 1.386.694,09 kn. A financiran je u potpunosti iz Europskog socijalnog fonda, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

4.4. Projekti financirani iz fonda za ruralni razvoj

4.4.1. „Rekonstrukcija nerazvrstane ceste prema odlagalištu otpada u Korint“

Projekt je financiran unutar mjere 07 „ Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ iz programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-202U., Podmjera 7.2. "Ulaganje u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture, uključujući ulaganja u obnovljive izvore energije i uštedu energije“, tip operacija 7.2.2. "Ulaganja u građenje nerazvrstanih cesta“.

Ciljevi projekta bili su potaknuti razvoj cijele Općine Semeljci, poboljšati kvalitetu i izgled prometne infrastrukture na način da se svim mještanima Općine omogući siguran pristup odlagalištu komunalnog otpada u Koritni što dovodi do poboljšanja komunalne infrastrukture,

[28] https://semeljci.hr/2020/05/04/novi-projekt-u-nasoj-opcini
[29] https://semeljci.hr/2020/10/06/zapoceo-projekt-korak-dalje

poboljšati će kvalitetu življenja na području Općine Semeljci, smanjiti troškove održavanja ceste i povećati sigurnost u prometu.

Glavne aktivnosti projekta su provedba javne nabave i izvođenje radova što obuhvaća pripremne radove, zemljane radove, izvođenje kolničke konstrukcije, odvodnje, sporednih puteva, kolnih ulaza, opremanje ceste i kontrolu izvedbe. Završne aktivnosti predstavljaju obavljanje nadzora nad izvedenim radovima,, tehnički pregled i ishođenje uporabne dozvole.

Ciljana skupina u ovom projektu su djelatnici komunalnog društva koje odvozi razvrstani otpad na odlagalište komunalnog otpada "Ada", mještani Općine Semeljci. Dionici u projektu su svi mještani Općine Semeljci, lokalna zajednica, Općina Semeljci, JLR(P)S, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost i dr.. Projekt se proveo u 2018. godini a za provedbu je bilo potrebno deset mjeseci.

Ukupni iznos za realizaciju projekta je 1.314.742,25 kn. Iznos koji je Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju dodijelila općini Semeljci je 1.299.528,13 kuna, ostatak od 15.214,12 kuna je financirala Općina.

Slika 5: Rekonstrukcija nerazvrstane ceste prema odlagalištu otpada u Koritni, preuzeto sa: www.semeljci.hr

4.4.2. . Izrada Strategije razvoja turizma 2017.-2022.

Za projekt, prema poslanoj prijavi na Natječaj za provedbu Podmjere 7.1. »Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj općina i sela u ruralnim područjima i njihovih temeljnih usluga te planova zaštite i upravljanja koji se odnose na lokalitete Natura 2000« - Provedba tipa operacije 7.1.1. »Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave«, u sklopu Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020. Općini Semeljci je

odobreni iznos nepovratnih sredstava od 60.937,50 kuna a projekt je financiran u 100%-tnom iznosu .

Turizam je važna komponenta razvoja Općine, ustanovljena je potreba za izradom novog, kvalitetnog dokumenta kojim će se utvrditi strateška opredjeljenja za razvoj turizma na području općine i definirati mjere i projekti kojima će općinska uprava aktivno poticati razvoj ovog gospodarskog sektora. Strateški plan razvoja turizma izrađen je za razdoblje od 2018. do 2021., koje je usklađeno sa programskim planiranjem na razini EU i RH, što omogućava lakše povezivanje ove strategije s dokumentima više razine.

4.4.3. Projekt izgradnje i opremanja Dječjeg vrtića u Semeljcima

Projekt je financiran sredstvima iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014. - 2020., unutar Mjere 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ , Podmjera 7.4. „ Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“, tip operacije 7.4.1. „Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“. Vrijednost projekta je 9.198.366,74 kuna a potporom zatraženi i odobreni te ugovoreni iznos je 7.389.300,00 kuna, dok će Općina sudjelovati s 1.809.066,74 kuna.

Budući da nije postojao dječji vrtić na području Općine Semeljci, roditelji su bili prisiljeni voziti svoju djecu u vrtiće koji su dosta udaljeni od Općine. Stoga veliki broj djece uopće nije pohađao vrtić. Realizacijom ovog projekta osiguralo se 1.035,00m² (bruto površine) i time omogućio upis 75 djece; od toga 50 djece u program odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi 25 djece u program predškolskog odgoja.

Općim ciljem nastoji se dugoročno povećati standard i kvaliteta života djece i roditelja s područja Općine Semeljci uvođenjem programa odgoja i naobrazbe.

Specifični cilj bio je izgraditi i opremiti dječji vrtić kapaciteta 75 djece i time povećati broj djece s područja Općine koja će pohađati program odgoja i naobrazbe.

Nakon potpisivanja ugovora o financiranju projekta, Općina je podnijela zahtjev za isplatu predujma te su tijekom 2019. godine počele aktivnosti provedbe projekta. Završetak projekta će biti do kraja 2020. godine, te se tada očekuje i ostvarenje funkcionalnosti. Izvođač radova je tvrtka Presing d.o.o. iz Osijeka. Aktivnosti obuhvaćene projektom su građenje i opremanje dječjeg vrtića te nadzor radova.

5. UTJECAJ PROVEDENIH PROJEKATA NA RAZVOJ OPĆINE

Prijavitelji kod prijave projekata i Europska Unija kod formiranja programa pomoći, imaju usklađene ciljeve čijem ostvarenju teže, a tim ostvarivanjem zapravo ostvaruju direktne ili indirektne učinke na socijalno i ekonomsko stanje područja gdje se projekti provode. Učinci nisu uvijek egzaktno mjerljivi pa postoji čitav niz metoda kojima se utvrđuju učinci projekata na razvoj nekog područja. Tako se uspješnost neke teritorijalne jedinice najčešće mjeri brojem projekata i iznosom sredstava provedenih projekata. To je i najjednostavniji način mjerenja učinaka. (Devčić, Šostar, 2016.). Broj projekata i iznos dodijeljenih sredstava jedan je od pogleda na učinke, no realan doprinos svakog projekta ili uloženog novca puno je teže i složenije procijeniti. U ovom radu promatrali smo pokazatelje koji su stavljeni u odnos sa ciljevima Strategije razvoja Općine Semeljci 2016.-2020.

5.1. Učinci projekta „Rekonstrukcija ceste u Koritni“

Cilj projekta Rekonstrukcije ceste u Koritni koji je bio rekonstruirati 2.570,00 metara javne nerazvrstane lokalne ceste, u potpunosti je ostvaren provedbom ovog 2.406.877,32 kune vrijednog projekta. Provedbom ovog infrastrukturnog projekta utjecalo se na povećanje prometne povezanosti i povećanje kapaciteta prometne mreže na području općine Semeljci ali i povećanje dostupnosti perifernih područja općine što je posebno omogućilo gospodarskim subjektima tog područja kvalitetnije i brže obavljanje djelatnosti.

Kada se govori o nerazvrstanim cestama općenito, projekti njihove rekonstrukcije jedni su od rijetkih koji imaju gotovo apsolutni interes. Naime, lokalno stanovništvo, poljoprivrednici, jedinica lokalne samouprave, izvoditelji radova, mediji i svi ostali dionici povezani s projektom u konačnici imaju koristi od provedbe istog. Ovdje se ne može uzeti istinitom tvrdnja da ne postoji apsolutni interes za svaki projekt, odnosno da ne postoji projekt koji generira korist svima, kako tvrde Devčić A. i Šostar M. u svom radu „Modeli mjerenja realnih učinaka fondova Europske unije na gospodarski razvoj“

Ovakvi projekti od velikog su značenja za ruralna područja kojima su nerazvrstane ceste glavna prometna poveznica, a često i jedina za obavljanje njihove djelatnosti. Budući da je u razvojnim potrebama Strategije razvoja Općine Semeljci 2015.-2020. definirana potreba za proširenjem i obnovom kolničkog zastora nerazvrstanih cesta na području općine i da većina prometnica na području Općine čini mrežu nerazvrstanih cesta, provedba ovog projekta doprinosi strateškim ciljevima koji su usmjereni na gospodarski razvoj, unapređenje infrastrukturne opremljenosti te kvalitete života u Općini Semeljci.

5.2. Učinci projekta „Rekonstrukcija ceste u Semeljcima“

Provedbom projekta rekonstrukcije ceste u Semeljcima ostvaren je cilj projekta koji je bio rekonstruirati 2.001 metar javne nerazvrstane ceste u Semeljcima. Projekt je trajao od 16.09.2014. do 16.11.2015. godine a rekonstrukcija je koštala 2.406.877,32 kune.

Dionici projekta bili su Općina Semeljci kao prijavitelj, izvoditelji radova, mediji te lokalno stanovništvo i poljoprivredni proizvođači kao korisnici predmeta projekta. Rezultat provedbe projekta je rekonstruirana, asfaltirana i opremljena cesta od lokalnog značaja dužine 2.001 metar. Provedbom ovog projekta doprinosi se cilju C2 Unaprjeđenje komunalnih infrastrukturnih sustava; Prioritetu P1 Uspostava efikasne komunalne infrastrukture kako je definirano Strategijom razvoja Općine Semeljci 2015.-2020. godine.

5.3. Učinci projekta „Sanacija odlagališta ADA u Koritni“

Na odlagalištu „Ada Koritna“ izvedena je sanacija i završno pokrivanje postojećeg otpada s izgradnjom nove plohe za odlaganje otpada te izgradnja reciklažnog dvorišta čime se postigao cilj smanjenja štetnog utjecaja na okoliš u čitavom vremenu trajanja odlagališta. Ukupna vrijednost projekta iznosila je 5.689.840,00 a sufinanciranje Općine 678.269,00 kuna. Radove na sanaciji izvela je tvrtka GT Trade d.o.o. iz Splita.

U razdoblju od 13 godina, koliko se koristilo predmetno odlagalište, na njemu je odloženo od 11 do 12 tisuća tona otpada a 2015. godine ono je sanirano te je izgrađena ploha za odlaganje otpada i reciklažno dvorište. U reciklažnom dvorištu postavljeno je 28 različitih kontejnera za odvajanje otpada.

Provedbom ovog projekta doprinosi se cilju C2 Unaprjeđenje komunalnih infrastrukturnih sustava Prioritetu P2 Učinkovito gospodarenje otpadom i zaštita okoliša, kako je definirano Strategijom razvoja Općine Semeljci 2015.-2020. godine.

Aspekt gospodarenja otpadom zapravo je realni odraz stupnja razvoja civilizacije. U pogledu zaštite okoliša otpad je jedan od najvećih problema današnjice, posebno u razvijenim zemljama te se taj problem, odnosno gomilanje otpada, nastoji reducirati. Dakle, ciljevi kojima se teži kada je riječ o gospodarenju otpadom su redukcija otpada, maksimizacija ekološki prihvatljive uporabe i promoviranje adekvatnog postupanja s otpadom kada do važnosti dolazi kreiranje državnih mjera u svrhu gospodarenja otpadom.[30]

Pokazatelji utjecaja provedbe projekta su povećanje svijesti lokalnog stanovništva o važnosti adekvatnog zbrinjavanja otpada, sanirano odlagalište Ada u Koritni. Nadalje u Općini Semeljci, sanacija ovog odlagališta potaknula je i omogućila provedbu ostalih mjera iz plana gospodarenja otpadom: glomazni otpad skuplja se dva puta godišnje i odvozi na posebni dio odlagališta "Ada Koritna", građevinski otpad se koristi za ravnanje putova, a dio se odlaže na odlagalište, odvojeno se skuplja papir, sakuplja se otpad životinjskog porijekla u vrijeme svinjokolja itd.

5.4. Učinci projekta „Sanacija odlagališta neopasnog otpada Stara Ciglana u Semeljcima“

Po završetku provedbe projekta Sanacija odlagališta neopasnog otpada Stara Ciglana u Semeljcima sanirano je odlagališno područje od 0,00705km2, projekt je trajao od 30.06.2014. do 16.08.2016. godine a ukupna vrijednost projekta je iznosila 2.892.682,00 kuna.

[30] Preuzeto iz Strategije razvoja Općine Semeljci 2016.-2020.

Provedbom ovog projekta doprinosi se cilju C2 Unaprjeđenje komunalnih infrastrukturnih sustava Prioritetu P2 Učinkovito gospodarenje otpadom i zaštita okoliša, kako je definirano Strategijom razvoja Općine Semeljci 2015.-2020. godine.

Dionici projekta bili su: prijavitelj projekta Općina Semeljci, izvođač radova Eurko d.o.o. iz Vinkovaca, mediji, lokalno stanovništvo, komunalno poduzeće Junakovci d.o.o.

Ovim projektom sanirano odlagalište planirano je kao dio sportsko rekreacijskog centra sa šetnicama, lovačkim domom, ribnjakom i dječjim igralištima. Na taj način ovo nije samo projekt kojim se želio smanjiti negativan utjecaj odlagališta nego stvoriti prostor koji će biti na korist lokalnim udrugama i građanima sa tendencijom razvoja ruralnog turizma.

Budući da se Ugovorom o pristupanju Europskoj uniji Hrvatska obvezala do 31. prosinca 2018. godine sanirati sva postojeća odlagališta komunalnog otpada te sagraditi centre za gospodarenje otpadom, provedba ovog projekta doprinijela je da se RH približi zadanom cilju.

5.5. Učinci projekta „Nabava Kanti za razvrstavanje smeća“

Ovim projektom za svako kućanstvo u Općini Semeljci nabavljene su kante za razvrstavanje otpada a čijim prikupljanjem se započelo 2016. godine. Cilj je ovim projektom bio smanjiti količinu prikupljenog mješovitog komunalnog otpada koji se odvozi na deponiju a povećati količine otpada koji se može reciklirati. Tako je 2015. godine prikupljeno i odloženo 615 tona mješovitog komunalnog otpada. Ukupni broj stanovnika na području Općine je 4362 koji proizvode 0,386kg/danu otpada, odnosno na godišnjoj razini je 140,99kg otpada po stanovniku što je 36,52% od hrvatskog prosjeka.[31]

Svako domaćinstvo posjeduje kantu za sakupljanje miješanog komunalnog otpada (zelena), papira (plava), plastike (žuta) te biootpada (smeđa). Odvoz miješanog komunalnog otpada, papira i kartonske ambalaže, plastike i biorazgradivog otpadaod kućanstava provodi se jedanput mjesečno u svakom naselju na području Općine Semeljci.

Prema podacima tvrtke Junakovci d.o.o. Semeljci, na području Općine Semeljci 2017. godine prikupljeno je 559,91 tona miješanog komunalnog otpada, što je u odnosu na razdoblje prije provedbe projekta manje za 55,09 tona mješovitog otpada. Navedeni projekt utjecao je i na svijest lokalnog stanovništva o važnosti razvrstavanja otpada i njegovom utjecaju na zaštitu okoliša i zdravlje ljudi.

5.6. Učinci projekta „ Punionica za električna vozila u Semeljcima“

Europska Unija bila je rani lider u razvoju »zelenih« tehnologija. Međutim, njezinu prevlast ugrožavaju Sjeverna Amerika i Kina. Stoga su potrebni dodatni napori kako bi Europa zadržala prvenstvo u zelenim tehnologijama, koje su ključne ukoliko Europljani žele zadržati visoki standard života uz sve oskudnije prirodne resurse. Konačni cilj Europe 2020 strategije je povećanje energetske učinkovitosti europske ekonomije za 20 posto.(Grgurić, 2010.:119.)

[31] preuzeto sa http://dokumenti.azo.hr/Dokumenti/PGO_Opcine_Semeljci_2018_do_2023.pdf

Provedbom ovog projekta doprinijelo se ostvarenju horizontalnog cilja Održivi razvoj, definiranog Strategijom razvoja Općine Semeljci 2016.-2020. godine, vezanog za cilj održivog okoliša. Rezultat projekta je punionica za električna vozila koja je u probnom periodu besplatna za sve korisnike.

5.7. Učinci projekta „ Energetska obnova zgrade društvenog doma u Kešincima“

„Nakon provedbe projekta, obnovom energetske funkcionalne cjeline projektirana je ušteda toplinske energije za grijanje od 62,57%. projektna ušteda toplinske energije zadovoljava sektorski specifični kriterij prihvatljivosti a to je ušteda toplinske energije za grijanje /hlađenje na godišnjoj razini od najmanje 50% u odnosu na godišnju potrošnju energiije za grijanje/hlađenje prije provedbe projekta.“ [32] Provedbom ovog projekta ukupna ušteda primarne energije na grijanju/hlađenju predmetnog objekta iznosi 54.038,03 Kwh/a odnosno potrošnja energije se smanjila za cca 53% a potrošnja CO2 se smanjila sa 20,47t/god na 9,60 t/god.

Na provedbi projekta bio je zaposlen voditelj projekta čitavo vrijeme provedbe. Provedbom ovog projekta doprinijelo se cilju C2 Unaprjeđenje komunalnih infrastrukturnih sustava provedbom mjere C2-P1-M2 Efikasnije održavanje komunalne infrastrukture koja obuhvaća, između ostalih, aktivnost održavanja društvenog doma u Kešincima a čiji pokazatelj je ušteda u potrošnji energije.[33]

5.8. Učinci projekta „Pomozi i razveseli“

Projektom „Pomozi i razveseli“ doprinosi se ostvarenju Strateškog cilja broj 3 Povećanje kvalitete stanovanja kroz poboljšanje životnog standarda stanovništva, prioriteta P1 Efektivno pružanje socijalnih i zdravstvenih usluga.. Briga za stanovništvo i osiguranje visokog stupnja životnog standarda predstavlja jednood primarnih opredjeljenja Općine. Ovaj cilj obuhvaća cijeli jedan spektar društvenih potreba u koje ubrajamo odgoj i obrazovanje, zdravstvenu zaštitu, socijalnu skrb, kulturu, sport i rekreaciju te razvoj institucija i civilnog društva.[34]

Provedbom projekta povećao se broj zaposlenih žena i povećao se broj korisnika socijalnih usluga kojima je bila potrebna svakodnevna pomoć. Također se i ranjivoj skupini – nezaposlenim ženama ovim projektom povećala mogućnost pronalaska zaposlenja po završetku projekta, budući da su prošli osposobljavanje za njegovateljicu. Tijekom 28 mjeseci trajanja projekta zaposlilo se 25 žena s područja općine Semeljci a 125 nemoćnih i starijih osoba imalo je svakodnevnu brigu i pomoć u kući čime se svim korisnicima u projektu podigla kvaliteta života, smanjila socijalna isključenost i siromaštvo. Kroz projekt su nabavljene potrepštine za čišćenje i održavanje domaćinstva u vrijednosti 300.000 kuna i 25 bicikala, a na projektu je bio i zaposlen voditelj projekta tijekom svih mjeseci trajanja provedbe aktivnosti.

[32] Preuzeto sa:http://semeljci.hr/2020/01/16/energetska-obnova-zgrade-drustvenog-doma/
[33] Preuzeto iz Strategije razvoja Općine Semeljci 2016.-2020
[34] Preuzeto iz Strategije razvoja Općine Semeljci 2016.-2020

Cijeli projekt popraćen je medijski te je organiziran i okrugli stol u svrhu informiranja javnosti o rezultatima projekta.

5.9. Učinci projekta „ Pomozi i razveseli u svojoj zajednici“

Provedbom projekta „Pomozi i razveseli u svojoj zajednici“ zapošljava se 30 žena s područja općine koje će obilaziti 180 korisnika. Projekt predstavlja nastavak projekta „Pomozi i razveseli“ te doprinosi istom strateškom cilju C3 Povećanje kvalitete stanovanja kroz poboljšanje životnog standarda stanovništva, prioritetu P1 Efektivno pružanje socijalnih i zdravstvenih usluga, M1 Poticanje razvoja usluga socijalnog aspekta, aktivnosti Pružanje pomoći socijalno ugroženim kućanstvima.

Projekt doprinosi održivom razvoju jer je fokusiran na smanjenje nezaposlenosti i siromaštva te na preranoj institucionalizaciji starijih i nemoćnih osoba. Također doprinosi poboljšanju kvalitete života krajnjih korisnika projekta na području općine Semeljci. Projekti ujedno doprinose i promicanju načela dobrog upravljanja jer uključuju suradnju s partnerima (HZZO i Centar za socijalnu skrb Đakovo) te udrugama civilnog društva s područja Općine Semeljci. Budući da imaju isti interes, provedba ovog projekta ojačat će partnerstvo sudionika.

Projekt je još uvijek u provedbi.

5.10. Učinci projekta „Pruži mi ruku-idemo zajedno“

Projekt je prijavljen na poziv „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici– FAZA1“. U projekt je uključeno 30 osoba koje uključuju odrasle osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji. Projekt traje 24 mjeseca a u sklopu projekta provode se tjedne radionice, susreti sa drugom udrugom, odlazak na rehabilitaciju i program socijalnog uključivanja u potpomognutim područjima.

Na projektu su zaposlene četiri osobe koje su zadužene za pripremu radionica te prijevoz korisnika na aktivnosti i rehabilitaciju. Rezultat provedbe projekta je i nabava vozila za potrebe prijevoza osoba s invaliditetom, budući da ne postoje autobusne linije u ruralnom području ili su rijetke. Na taj način želi se osobama s invaliditetom poboljšati kvalitetu života a njihovim obiteljima olakšati pristup sadržajima i uslugama koji su im potrebni.

Projekt je sukladan ciljevima Županijske razvojne strategije OBŽ 2011-2013. te Strategiji razvoja Općine Semeljci 2016.-2020., Cilju 3. Povećanje kvalitete stanovanja kroz poboljšanje životnog standarda stanovništva, Prioritetu 1. Efikasno pružanje socijalnih i zdravstvenih usluga, Mjeri 1. Poticanje razvoja usluga socijalnog aspekta, Aktivnosti: Pružanje pomoći Udruzi Duga Semeljci što jasno ukazuje na prepoznavanje potreba koji su komplementarni zacrtanim ciljevima poziva.

Projekt je još u provedbi.

5.11. Učinci projekta „Korak dalje“

Projekt korak dalje je tek krenuo sa provedbom, stoga nije moguće govoriti o konkretnim učincima na razvoj Općine. Projekt će obuhvatiti 60 osoba treće životne dobi kojima će se omogućiti sudjelovanje na radionicama i programima, pružiti će im se pomoć oko ostvarivanja raznih prava (pratnja u poštu, odlazak u banku, trgovinu, kod liječnika, itd...) Projektom je planirana i nabavka vozila za prijevoz starijih osoba do planiranih aktivnosti i željenih lokacija. Projektne aktivnosti trajat će 23 mjeseca a projekt će rezultirati zapošljavanjem 3 osobe na određeno radno vrijeme. Općina u provedbi projekta ima podršku partnera, Udruge žena Cicika i Udruge roditelja Sunce, a njihovom suradnjom jača se suradnja Općine i organizacija civilnog društva.

Projekt je sukladan Strategiji razvoja Općine Semeljci 2016.-2020., Cilju 3. Povećanje kvalitete stanovanja kroz poboljšanje životnog standarda stanovništva, Prioritetu 1. Efikasno pružanje socijalnih i zdravstvenih usluga, Mjeri 1. Poticanje razvoja usluga socijalnog aspekta, Aktivnosti: Pružanje pomoći Udruzi Duga Semeljci, što jasno ukazuje na prepoznavanje potreba koji su komplementarni zacrtanim ciljevima poziva.

5.12. Učinci projekta „Rekonstrukcija nerazvrstane ceste prema odlagalištu otpada u Koritni“

Nerazvrstana cesta prema odlagalištu otpada u Koritni glavni je prometni put za odvoz otpada iz čitave Općine Semeljci. Rekonstrukcijom ceste prema odlagalištu postigli su se očekivani rezultati: izgradilo se 739 metara ceste koja omogućava siguran promet djelatnicima komunalnog društva koji svakodnevno odvoze smeće na odlagalište otpada u Koritni, također i mještani Općine mogu nesmetano dovoziti otpad koji sami odvoze na odlagalište, umanjili su se proračunski troškovi za održavanje ceste i tijekom dovoza i odvoza smanjila se količina blata koja se nanosila na glavnu cestu a time se povećala sigurnost u prometu. Provedba projekta pridonijela je povećanju gospodarske aktivnosti u Općini za 2% te smanjenju nezaposlenosti a podigla se i svijest građana o očuvanju okoliša.

Projekt je sukladan Strategiji razvoja općine Semeljci 2016.-2020. Poglavlje II. Unaprjeđenje komunalnih infrastrukturnih sustava; ciljem C2 Unaprjeđenje komunalnih infrastruktura, Prioritet C2-P1 Uspostava efikasne komunalne infrastrukture; Mjera C2-P1- M2 Efikasnije održavanje komunalne infrastrukture; Aktivnost: Održavanje nerazvrstanih cesta.

5.13. Učinci projekta „Izrada Strategije razvoja turizma 2017.-2022.“

Provedbom projekta „Izrada Strategije razvoja turizma 2017.-2022.“ Općina Semeljci odredila je smjernice razvoja turizma na području Općine. Komponenta ruralnog turizma slabo je razvijena te je bio potreban angažman stručnjaka koji su detaljno analizirali razvojne mogućnosti Općine u tom području. Rezultat projekta je izrađen strateški dokument sa jasno definiranim ciljevima i strategijama za postizanje istih.

5.14. Učinci projekta „Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića u Semeljcima“

Završetkom projekta 50 djece će se upisati u program odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi, a 25 djece u program predškole. Time će se dugoročno povećati dostupnost i kvaliteta usluga predškolskog odgoja i obrazovanja na području Općine Semeljci, poboljšat će se standard i kvaliteta života djece i roditelja, a više mladih obitelji moći će ostati živjeti na području Općine radi mogućnosti realizacije jedne od osnovnih potreba obitelji.

Projekt ima učinak na zapošljavanje u lokalnoj zajednici u vidu zapošljavanja najmanje 10 osoba, od čega 6 (odgojitelja/ica) na puno radno vrijeme. Dugoročno to znači razvoj stručnog kadra u području predškolskog odgoja i obrazovanja i podizanje razine stručne osposobljenosti uz kontinuirane edukacije, što u konačnici ima pozitivan učinak i na spremnost i osposobljenost djece za školski program.

Projekt doprinosi ostvarenju cilja C3 definiranog Strategijom razvoja Općine Semeljci 2016.-2020, Povećanje kvalitete stanovanja kroz poboljšanje životnog standarda stanovništva; Prioritetom P2 Uspostava kvalitetnog odgojno-obrazovnog sustava dostupnog svima, mjeri M1 Unaprjeđenje odgojno-obrazovnog sustava.

Na području Općine realizirani su i neki važni infrastrukturni projekti za koje nije bilo dostupnih podataka kao što je Projekt izgradnje NN mreže i javne rasvjete u Semeljcima koje je financirao FZOEU i Općina, Projekt izgradnje gospodarske zone Semeljci te Projekt izgradnje kanalizacije u Općini čiji prijavitelj je bio Đakovački vodovod d.o.o. Navedeni projekti pridonijeli su uvelike povećanju kvalitete života stanovnika ali i zapošljavanju i rastu gospodarske djelatnosti na području Općine.

6. ANALIZA UČINAKA SVIH PROJEKATA NA RAZVOJ OPĆINE SEMELJCI I TESTIRANJE HIPOTEZA

6.1. Analiza učinaka svih projekata na razvoj Općine Semeljci

Svaki projekt ima svoje ciljeve i svrhu. Prijavitelju projekta kao i financijeru, odnosno donatoru važni su, ili bi bar trebali biti, učinci provedbe i implementacije projekta na ciljane skupine i dionike. „Takvi ciljevi nisu parcijalni, naprotiv, oni su uvijek dio širih planova, programa, strategija ili politika.“ (Devčić, Šostar, 2012.:137.). U literaturi postoji niz studija nominalnih pokazatelja iskorištenja EU fondova u Republici Hrvatskoj no ne postoji istraživanje kakav je stvaran utjecaj projekata odnosno koliko je njihova provedba utjecala na smanjenje nezaposlenosti, na BDP ili na socio-ekonomske pokazatelje države, odnosno regije, odnosno općine, grada ili naselja.

Kada promatramo Općinu Semeljci kroz analizirane projekte, može se zaključiti kako ova Općina ima veliki broj ostvarenih projekata i projekata u provedbi. No veliki broj projekata ne znači nužno i značajne pozitivne učinke na razvoj Općine. „Dok je s jedne strane iznos sredstava koji je povučen i koji je implementiran zapravo jednostavno mjerljiv i egzaktan, tako je s druge strane ukupnu korist iliti doprinos poboljšanju socio-ekonomske situacije područja na kojem se taj iznos sredstava implementirao puno teže kvantificirati i mjeriti.“ (Devčić, Šostar, 2012.:134.).

Tablica 5 Projekti financirani sredstvima EU na području Općine Semeljci

Naziv Fonda	**Naziv projekta**	**Uk. vrijednost projekta**	**EU fondovi**	**Sredstva Općine**
IPARD	Rekonstrukcija ceste u Koritni	816.939,74 kn	755.430,55 kn	46.286,38 kn
	Rekonstrukcija ceste u Semeljcima	2.406.877,32 kn	2.304.916,64 kn	101.960,68 kn
Konkurentnost i kohezija	Sanacija odlagališta Ada u Koritni	5.689.840,00 kn	5.011.571,00 kn	678.269,00 kn
	Sanacija odl. neopasnog otpada Stara Ciglana u Semeljcima	2.892.682,00 kn	2.892.682,00 kn	0,00 kn
	Nabava kanti za razvrstavanje smeća	880.000,00 kn	704.000,00 kn	176.000,00 kn
	Punionica za električna vozila u Semeljcima	286.437,50 kn	109.700,00 kn	176.737,50 kn

	En. obnova zgrade Dr. doma u Kešincima	908.255,00 kn	556.978,59 kn	351.276,41 kn
Europski socijalni fond	Pomozi i razveseli	3.023.293,11 kn	3.023.293,11 kn	0,00 kn
	Pomozi i razveseli u svojoj zajednici	2.785.979,38 kn	2.785.979,38 kn	0,00 kn
	Pruži mi ruku-idemo zajedno	1.431.239,73 kn	1.431.239,73 kn	0,00 kn
	Korak dalje	1.386.694,09 kn	1.386.694,09 kn	0,00 kn
Ruralni razvoj	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste prema odlagalištu u Koritni	1.314.742,25 kn	1.299.528,13 kn	15.214,12 kn
	Izrada Strategije razvoja turizma 2017.-2020.	60.937,50 kn	60.937,50 kn	0,00 kn
	Izgr. i opremanje Dj. vrtića u Semeljcima	9.198.366,74 kn	7.389.300,00 kn	1.809.066,74 kn
UKUPNO:		33.082.284,36 kn	29.712.250,72 kn	3.354.810,83 kn

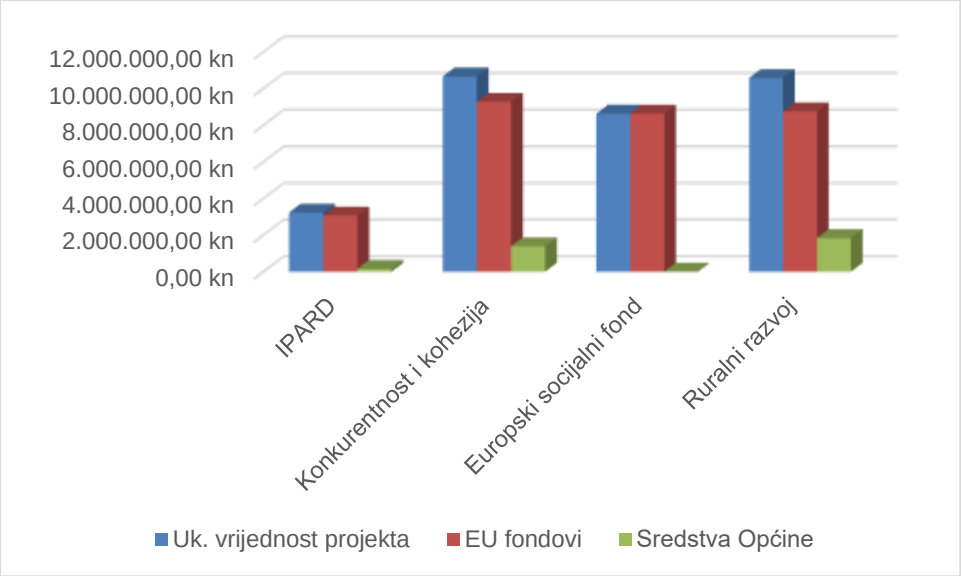

Grafikon 4 Visina financiranja projekata prema fondovima na području Općine Semeljci

Iz analiziranog je vidljivo da je najveća vrijednost projekata ostvarena iz fonda Konkurentnost i kohezija provedbom 5 projekata dok je, po vrijednosti slijedeći, Fond za ruralni razvoj sa 3 projekta. Fond kojim su u 100% iznosu financirani projekti je Europski socijalni fond a najmanje iskorišten je Fond predpristupne pomoći IPARD.

Od provedbe projekata iz Europskog pretpristupnog fonda IPARD pa do danas Općina je osnažila svoje kapacitete što se tiče stručnog osoblja za prijavu i provedbu projekata financiranih iz EU fondova a isto se očituje u broju prijavljenih i realiziranih projekata.

Vrednovanje ili evaluacija završna je faza za utvrđivanje održivosti i učinkovitosti projekta, analizu projektnih postignuća, rezultata i ciljeva u skladu s prethodno identificiranim indikatorima (Vale, 2015).

Na područje Općine Semeljci, ovim radom analiziran je učinak provedbe 14 projekata, od kojih su neki još u provedbi, a njihovi učinci stavljeni su u odnos sa ciljevima definiranim Strategijom razvoja Općine Semeljci 2016.-2020.

Tablica 6 Doprinos realiziranih projekata ciljevima definiranim strategijom razvoja Općine Semeljci 2016.-2020.

R. Br.	**Naziv projekta**	**Cilj projekta**	**Rezultat**	**Doprinos ciljevima iz Strategije**
1.	Rekonstrukcija ceste u Koritni	Rekonstruirati 2.570 metara javne nerazvrstane lokalne ceste.	Rekonstruiranih 2570,00 metara nerazvrstane lokalne ceste.	C2-P1-M1
2.	Rekonstrukcija ceste u Semeljcima	Rekonstruirati 2.001 metar javne nerazvrstane ceste u Semeljcima.	Rekonstruiranih 2.001 metar javne nerazvrstane ceste u Semeljcima.	C2-P1-M1
3.	Sanacija odlagališta Ada u Koritni	Dovesti odlagališta otpada u stanje prihvatljivo za okoliš.	Izvedena je sanacija i završno pokrivanje postojećeg otpada s izgradnjom nove plohe za odlaganje otpada, izgrađeno reciklažno dvorište.	C2-P2-M1
4.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada Stara Ciglana u Semeljcima	Sanirati odlagalište otpada i povećati površinu saniranih odlagališta otpada u RH.	Sanirano je odlagališno područje od 0,00705km2.	C2-P2-M1

5.	Nabava kanti za razvrstavanje smeća	Osigurati uvjete za odgovorno gospodarenje otpadom i njegovo pravilno zbrinjavanje.	Za svako kućanstvo u Općini Semeljci nabavljene su kante za razvrstavanje otpada a čijim prikupljanjem se započelo 2016. godine. 50,26% otpada se razvrstava.	C2-P2-M1
6.	Punionica za električna vozila u Semeljcima	Izgradnja punionice za električna vozila i održivi razvoj.	Punionica za električna vozila.	Horizontalni cilj 3. Održivi razvoj
7.	En. Obnova zgrade Društvenog doma u Kešincima	Obnova zgrade Društvenog doma u Kešincima i smanjenje potrošnje en. za 50%	Obnovljena energetska funkcionalna cjelina, ušteda toplinske energije za grijanje od 53 % ili 54.038,03 Kwh/a.	C2-P1-M1
8.	Pomozi i razveseli	Zapošljavanje nezaposlenih žena, poticanje socijalne uklj. I povećanje razine kvalitete života krajnjih korisnika, starijih i invalida.	Zaposlilo se 25 žena s područja Općine Semeljci a 125 nemoćnih i starijih osoba imalo je svakodnevnu brigu i pomoć u kući.	C3-P1-M1
9.	Pomozi i razveseli u svojoj zajednici	Zaposliti 30 žena s područja općine te pružiti pomoć 180 korisnika koji trebaju pomoć u kući.	Zaposleno 30 žena s područja općine koje će obilaziti 180 korisnika.	C3-P1-M1
10.	Pruži mi ruku-idemo zajedno	Poboljšati kvalitetu života osoba s invaliditetom i njihovih obitelji.	Zaposleno 4 osobe, radionicama i aktivnostima obuhvaćeno 30 korisnika i njihove obitelji, nabavljen automobil.	C3-P1-M1

11.	Korak dalje	Poboljšanje kvalitete života starijih osoba na području Općine provođenjem programa dnevnog boravka, odnosno, organizacijom dnevnih aktivnosti koje, osim fizičke prisutnosti korisnika, pružaju i psihološku podršku kroz razgovor i druženje.	Zaposleno 3 osobe a projektom će biti obuhvaćeno 60 korisnika. Nabavljen automobil.	C3-P1-M1
12.	Rekonstrukcija nerazvrstane ceste prema odlagalištu u Koritni	Ciljevi projekta bili su potaknuti razvoj cijele Općine Semeljci, poboljšati kvalitetu i izgled prometne infrastrukture na način da se svim mještanima općine omogući siguran pristup odlagalištu komunalnog otpada u Koritni.	Izgrađeno 739 metara ceste.	C2-M1-P2
13.	Izrada Strategije razvoja turizma 2017.-2020.	Izrada Strategije razvoja turizma Općine Semeljci za nadolazeće razdoblje.	Strategija razvoja turizma 2018.-2020.	C1-P3-M1
14.	Izgradnja i opremanje Dječjeg vrtića u Semeljcima	Dugoročno povećati standard i kvalitetu života djece i roditelja s područja Općine Semeljci uvođenjem programa odgoja i naobrazbe. Izgraditi i opremiti dječji vrtić kapaciteta 75 djece i time povećati broj djece s područja općine koja će pohađati program odgoja i naobrazbe.	Izgrađen dječji vrtić kapaciteta 75 djece, zapošljavanje 10 osoba.	C3-P2-M1

Iz priloženog je vidljivo kako se projekti na području Općine Semeljci usmjeravaju ka ostvarenju strateških ciljeva te se njihovom provedbom i osmišljavanjem vodi računa o

potrebama svih dionika. Navedena analiza pokazuje da postoji i znatan prostor za napredak u smjeru osmišljavanja projekata koji bi se usmjerili na strateški cilj broj 1 Povećanje konkurentnosti i produktivnosti lokalnog stanovništva.

6.2. Testiranje hipoteza

Hipoteze u ovom radu proizašle su iz ciljeva rada. Kroz analizu ciljeva i rezultata svakog pojedinog projekta te usporedbom sa Strategijom razvoja općine Semeljci 2016.-2020. pokušao se utvrditi utjecaj EU fondova na razvoj Općine. Kroz pripremu literature, istraživanje i detaljnu analizu svih projekata hipoteze su se, kao osnovne tvrdnje same logički nametnule.

Nakon što su definirane odgovarajuće hipoteze, provedeno istraživanje, analiza i sinteza prikupljenih podataka, kako bi se mogao izvesti zaključak, potrebno je testirati postavljene tvrdnje. Za potrebe testiranja hipoteza koristi će se i dodatni podaci i tablice koje olakšavaju donošenje zaključka. U razmatranje će se uzeti broj projekta i sredstva koja su ostvarena prijavama na natječaje, vrste fondova i projekta te konačno procijenjeno stanje kretanja stanovništva na području Općine Semeljci.

H1: Iskorištenje EU fondova u Općini Semeljci je zadovoljavajuće

Ako uzmemo u obzir veličinu Općine Semeljci sa njezinim provedbenim kapacitetima i stavimo je u odnos sa sredstvima izdvojenim za realizaciju projekata da se zaključiti kako je u posljednjih 6 godina Općina izdvojila značajna sredstva u svrhu realizacije projekata.

Tablica 7 Sredstva utrošena za realizaciju projekata

Naziv Fonda	**Uk. vrijednost projekta**	**EU fondovi**	**Sredstva Općine**
IPARD	3.223.817,06 kn	3.060.347,19 kn	148.247,06 kn
Konkurentnost i kohezija	10.657.214,50 kn	9.274.931,59 kn	1.382.282,91 kn
Europski socijalni fond	8.627.206,31 kn	8.627.206,31 kn	0
Ruralni razvoj	10.574.046,49 kn	8.749.765,63 kn	1.824.280,86 kn
UKUPNO:	33.082.284,36 kn	29.712.250,72 kn	3.354.810,83 kn

Budući da je od 2014. godine Općina sudjelovala u prijavi i provedbi velikog broja projekata financiranih iz EU fondova bilo kao prijavitelj ili partner prihvaća se prva hipoteza, odnosno iskorištenje EU fondova u Općini Semeljci je zadovoljavajuće.

H2: Korištenje EU fondova pozitivno utječe na razvoj Općine Semeljci

Pozitivan utjecaj fondova EU na razvoj općine Semeljci može se gledati kroz više aspekata. Za analizu ove hipoteze uzet ćemo aspekt izgradnje infrastrukture i socijalne aktivnosti.

Provedbom projekata iz pretpristupnog fonda IPARD, Fonda Konkurentnost i kohezija i Fonda Ruralni razvoj ostvarile su se značajne infrastrukturne promjene u odnosu na 2014. godinu. Rekonstruirale su se nerazvrstane ceste koje ovom ruralnom području znače mnogo u pogledu prometne povezanosti i sigurnosti u prometu, obnovile su se i izgradile zgrade javne namjene koje su od presudnog značenja za osiguranje kvalitetnog života stanovnika Općine Semeljci. Općina sredstva iz EU fondova i vlastita sredstva ulaže i u održivi razvoj temeljen na korištenju OIE i smanjenju štetnog utjecaja na okoliš. „ Pojam održivog razvoja nastao je iz potrebe da se naglasi važnost očuvanja i zaštite, osobito neobnovljivih resursa. Održivi razvoj je usklađeni i koordinirani razvoj na duži rok, a ne forsiranje što bržeg razvoja po svaku cijenu, pa i po cijenu potpunog uništenja okoliša i iskorištenja prirodnih resursa bez razmišljanja o nasljedstvu budućim generacijama. (Čvarak, 2003).

Socijalni aspekt razvoja vidljiv je kroz aktiviranje ranjivih skupina te njihovo uključivanje u zajednicu, smanjenje broja nezaposlenih, posebno teže zapošljivih osoba i njihova edukacija koja će im osigurati konkurentnost na tržištu rada. Iz svega navedenog točnost hipoteze 2 je neupitna.

H3: Razvoj Općine Semeljci i korištenje EU fondova nije utjecalo na smanjenje iseljavanja mladih iz Općine Semeljci

Slavonska mjesta u posljednjih nekoliko godina imaju tendenciju iseljavanja mladog stanovništva, a navedeni trend nije zaobišao ni Općinu Semeljci. Premda su investicije u infrastrukturu, socijalne usluge i razvoj Općine doprinijele poboljšanju kvalitete života, mladi i dalje napuštaju ruralna područja u potrazi za poslom te često odlaze izvan Republike Hrvatske. Najnovija procjena Državnog zavoda za statistiku tvrdi da su sve županije zabilježile manji broj stanovnika u 2019. u odnosu na 2018. godinu osim Grada Zagreba koji bilježi porast.Slavonske županije imaju naglašeno negativne brojke pa je tako Osječko-baranjska županija zabilježila 2552 stanovnika manje u odnosu na godinu ranije.[35]

Prema procjenama Hrvatskog zavoda za statistiku, ipak se čini kako se Općina Semeljci odupire negativnim trendovima. Pojedini gradovi i općine ipak se koliko toliko uspjevaju boriti s negativnim trendovima. Belišće je zabilježilo 93 rođene bebe a Đakovo 206. Zanimljivo, Općina Semeljci ima 45 rođenih i 47 umrlih osoba a blizu ravnoteže su i općine Strizivojna i Viljevo koje imaju nešto više umrlih u strukturi općina s više od 20 rođenih osoba.

Budući da će se točni pad odnosno eventualni rast stanovništva moći utvrditi nakon slijedećeg službenog popisa stanovništva, uzevši u obzir gore navedeno ostaje jedino potvrditi i hipotezu broj 3.

[35] preuzeto sa https://sib.net.hr/vijesti/regija

7. ZAKLJUČAK

Općina Semeljci pripada ruralnom, seoskom području Republike Hrvatske. Općenito, seoski prostor u Hrvatskoj (koji prema EU kriteriju, zauzima oko 85% ukupnog državnog teritorija) obilježava izrazito niska gustoća naseljenosti-samo 34 stanovnika/km2. Demografske promjene u hrvatskom selu zbivale su se pod snažnim utjecajem destabilizirajući čimbenika, kao što su agresija i rat s velikim materijalnim razaranjima i ljudskim žrtvama, ali i poratnim tranzicijskim poteškoćama u svim sferama gospodarskog i društvenog života (Frajić, 2006.: 225.). Za naglasiti je kako takve promjene nije jednostavno kratkoročno riješiti bez obzira na mogućnosti povlačenja sredstava iz EU fondova. Europska Unija je tijekom godina omogućila širok spektar mogućnosti financiranja kroz EU fondove, s ciljem osiguravanja pomoći manje razvijenim regijama i jačanja konkurentnosti cijele Zajednice.

Cilj ovog istraživanja bio je pokazati iskorištenje EU fondova na području općine Semeljci te naglasiti njihovu važnost u razvoju gospodarstva prostora. Osim toga, bilo je potrebno analizirati učinke projekata na razvoj Općine Semeljci te ih usporediti za zacrtanim ciljevima. Rezultati istraživanja su ukazali na zadovoljavajuću iskorištenost dostupnih sredstava, na što je imalo utjecaj pravovremeno informiranje rukovodećeg kadra Općine te zapošljavanje osposobljenih i osposobljavanje postojećih zaposlenika za poslove prijave i upravljanja projektima financiranim iz EU fondova. Istraživanjem je također utvrđeno kako je napredak u razvoju Općine Semeljci od 2014. do 2020. godine evidentan kroz niz ostvarenih infrastrukturnih poboljšanja koja su pozitivno utjecala i na gospodarsku klimu područja te prometnu povezanost. Nadalje, mogućnost financiranja iz sredstava EU nije uspjela smanjiti negativne trendove iseljavanja mladog stanovništva no neslužbena istraživanja Državnog zavoda za statistiku ipak pokazuju najmanje negativne trendove upravo u ovoj Slavonskoj Općini. Što se tiče ukupnog utjecaja na napredak Općine Semeljci, može se vidjeti napredak, pogotovo ako se gleda koliki iznos sredstava je i iskorišten u prošlom razdoblju, bilo da se radi o pretpristupnim ili fondovima za zemlje članice.

Za zaključiti je da je Općina Semeljci prepoznala važnost i dobrobiti koje donose ulaganja u razvoj Općine u svakom smislu kao i vrijednost korištenja novca iz EU fondova te da joj predstoje daljnje aktivnosti s ciljem što boljeg iskorištenja EU fondova te što učinkovitijeg, kvalitetnijeg i racionalnijeg upravljanja financijskim resursima koje ima na raspolaganju. Pri formiranju svojih daljnjih Razvojnih strategija i postavljanju ciljeva Općina može i treba iskoristiti vlastite prednosti i specifičnosti te stečena znanja. Iskustvo ukazuje da su uspješne lokalne zajednice one, koje su uspjele očuvati svoj identitet istovremeno se kreativno prilagođavajući vanjskim promjenama, (Pašalić, 2003.) što je Općina Semeljci evidentno pokazala i u praksi.

8. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Filip Numanović

Matični broj studenta: 02-085/17-R

Naslov rada: Financiranje projekata u općini Semeljci sredstvima europskih fondova

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum	Potpis studenta
26.10.2020.godine.	Filip Numanović

POPIS LITERATURE: abecedno

1. Bilić, N. i Jukić, M. (2014.). Nezaposlenost mladih-ekonomski, politički i socijalni problem sa dalekosežnim posljedicama za cjelokupno društvo, Pravni vjesnik, Vol.30, No.2.
2. Burić Pejčinović, M. 2010.Učinkovitost korištenja pretpristupnim fondovima Europske unije u Hrvatskoj.Hrvatska i komparativna javna uprava. Vol.10, No. 3.,
3. Čavrak, V. (2003).Održivi razvoj ruralnih područja Hrvatske, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, godina1, broj 1
4. Dalić, M. (2007).Pojmovnik fondova Europske unije, Zagreb: Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU
5. Devčić, A. i Šostar, M. (2016). Modeli mjerenja realnih učinaka fondova Europske Unije na gospodarski razvoj, Požega: Veleučilište u Požegi
6. Franić, R. (2006). Politika ruralnog razvitka - nova politika za Hrvatsku, Agronomski glasnik 3: 221-235
7. Franić, R., Bokan, N., Kumrić, O. 2007. U očekivanju SAPARDA-a:Rješenja EU-nasuprot domaćim očekivanjima. Društvena istraživanja, Vol.16, No.4-5, p.703
8. Franić, R., Jurišić, Ž., Gelo, R. 2014.Proizvodnja hrane i ruralni razvoj-izgledi za Hrvatsku u europskom kontekstu. Agroeconomia Croatica. Vol.4, No.1
9. Grgurić, I. 201.10.Europa 2020-europska strategija za pametan, održiv i uključiv razvoj. Socijalna politika, vol.18, No.1
10. Hajduković , D. 2006. Projekt CARDS 2002:Strategija i jačanje kapaciteta za regionalni razvoj. Hrvatska i komparativna javna uprava. Vol.6, No.
11. HMRR (2013). IPARD jučer/danas/sutra. Zajedno za održivi razvoj Hrvatske, Zagreb: Odraz
12. Kosor, K. I Maletić, I. (2016.). EU projekti od ideje do realizacije, Zagreb: TIM4PIN
13. Lukić, A. (2012.). Mozaik izvan grada – tipologija ruralnih i urbaniziranih naselja Hrvatske, Samobor: Meridijani
14. Pašalić, Ž. i Mrnjavac, Ž. (2003). Teze za novi pristup ruralnom razvitku, Skup: Pristup strategiji ekonomskog razvitka Hrvatske, Zagreb, 27. 05. Ekonomija Zagreb, HAZU, str. 229-247.
15. Puljiz, J (2011). Analiza kapaciteta za korištenje EU fondova na županijskoj razini, Zagreb: IRMO
16. Vele, A. (2015.). Menadžment ESI fondova, Zagreb: Školska knjiga

INTERNETSKI IZVORI:

1. Programsko razdoblje 2014-2020. Dostupno na: http://www.mps.hr/UserDocsImages/VODE/2013/NOVO%2012%2013/Programsko % 20razdoblje%202014-2020.pdf (06.10.2020.)
2. Ured za udruge Vlade RH, 2012. Europski socijalni fond i podrška udrugama. Dostupno na: http://zaklada.civilnodrustvo.hr/upload/File/hr/izdavastvo/digitalna_zbirka/esf_i_podr s ka_udrugama.pdf 69. (06.10.2020,)

3. EU projekti info, 2012. Metoda upravljanja projektnim ciklusom. 25. kolovoz. Dostupno na: http://www.eu-projekti.info/metodologija-upravljanja-projektnimciklusom 8. EUFONDOVI.hr: Strukturni fondovi. Dostupno na: http://eufondovi.hr/fondovi/strukturni-fondovi (08.10.2020.)
4. Europska komisija, 2011. Kohezijska politika 2014.-2020:Ulaganje u rast i radna mjesta. Dostupno na: http://www1.zagreb.hr/euzg/publikacije/Kohezijska politika/ (07.10.2020.)
5. Europska komisija: Kohezijski fond. Dostupno na: http://ec.europa.eu/regional policy/index.cfm (09.10.2020.)
6. Europska komisija: Što je ESF?. Dostupno na: http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=35&langId=hr (09.10.2020.)
7. Europska komisija:Ukratko o strategiji Europa 2020. Dostupno na: http://ec.europa.eu./europe 2020/ (08.10.2020.)
8. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU: Zajedno do EU fondovaza rast i nova radna mjesta. Dostupno na: https://razvoj.gov.hr/zajedno-do-eu-fondovaza-rast-i-nova-radna-mjesta/1916 (11.10.2020.)
9. Ministarstvo regionalnog razvoja:Europski investicijski i strukturni fondovi. Dostupno na: http://www.strukturnifondovi.hr/eu-fondovi (02.10.2020.)
10. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, 2009. Upravljanje projektnim ciklusom: Priručnik za krajnje primatelje financijskih sredstava EU na području zaštite okoliša. Dostupno na: http://www.mzoip.hr/doc/upravljanje_projektnim_ciklusom_-_prirucnik_za_krajnje_primatelje_financijskih_sredstava_eu_na_podrucju_zastite_okolisa_.pdf (06.10.2020.)
11. https://uprava.gov.hr/print.aspx?id=12944&url=print> (16.10.2020.)
12. https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_hr> (16.10.2020.)

POPIS SLIKA,TABLICA I GRAFIKONA

SLIKE:

Slika 1: Rekonstruirana cesta u Semeljcima; preuzeto sa **www.drum.hr** 22
Slika 2: Sanirano Odlagalište otpada Stara Ciglana; preuzeto sa www.radio.hrt.hr.....23
Slika 3: Punionica el. vozila u Semeljcima, preuzeto sa: www.semeljci.hr 25
Slika 4: Društveni dom u Kešincima, preuzeto sa: www.semeljci.hr.....26
Slika 5: 30 zapposlenica na projektu "pomozi i razveseli u svojoj zajednici"; preuzeto sa www.semeljci.hr 28
Slika 6: Rekonstrukcija nerazvrstane ceste prema odlagalištu otpada u Koritni, preuzeto sa: www.semeljci.hr 30

TABLICE:

Tablica 1: Pokazatelji razvijenosti Općine Semeljci 12
Tablica 2: Iznosi alokacija pretpristupnih programa 16
Tablica 3: Mjere programa ruralni razvoj 18
Tablica 4: Programi Unije dostupni RH kao državi članici 20
Tablica 5 Projekti financirani sredstvima EU na području Općine Semeljci 39
Tablica 6 Doprinos realiziranih projekata ciljevima definiranim strategijom razvoja Općine Semeljci 2016.-2020. 41
Tablica 7 Sredstva utrošena za realizaciju projekata 44

GRAFIKONI:

Grafikon 1: Broj stanovnika po naseljima u Općini Semeljci, Izvor: vlastiti.....11
Grafikon 2: Alokacija pretpristupnih programa.. **Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.**
Grafikon 3: Fond konkurentnost i kohezija i njegova područja Izvor:www.strukturnifondovi.hr 17
Grafikon 4 Visina financiranja projekata prema fondovima na području Općine Semeljci....40

ŽIVOTOPIS

Curriculum vitae

OSOBNE INFORMACIJE

Filip Numanović

Kralja Tomislava 14, 31402 Semeljci, Hrvatska

031 580 328 091-4882-845

filip.numa@gmail.com

Spol Muško | Datum rođenja 10/09/1994|Državljanstvo Hrvatsko

RADNO ISKUSTVO

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Stručni prvostupnik ekonomije, bacc.oec.
Studij: Poslovanje i upravljanje
Usmjerenje: poslovna ekonomija i financije

Zamijenite razinom NKO-a ako je primjenjivo

OSOBNE VJEŠTINE

Materinski jezik Hrvatski

Ostali jezici

	RAZUMIJEVANJE		GOVOR		PISANJE
	Slušanje	Čitanje	Govorna interakcija	Govorna produkcija	
engleski	B2	B2	B2	B2	B2

Zamijenite nazivom jezične potvrde. Upišite stupanj ako je primjenjivo.

Stupnjevi: A1/2: Početnik - B1/2:Samostalni korisnik - C1/2 Iskusni korisnik
Zajednički europski referentni okvir za jezike

Računalne vještine	▪ Vješto baratanje Microsoft Office alatima (Word, Exsel, Power Point)
Vozačka dozvola	▪ B